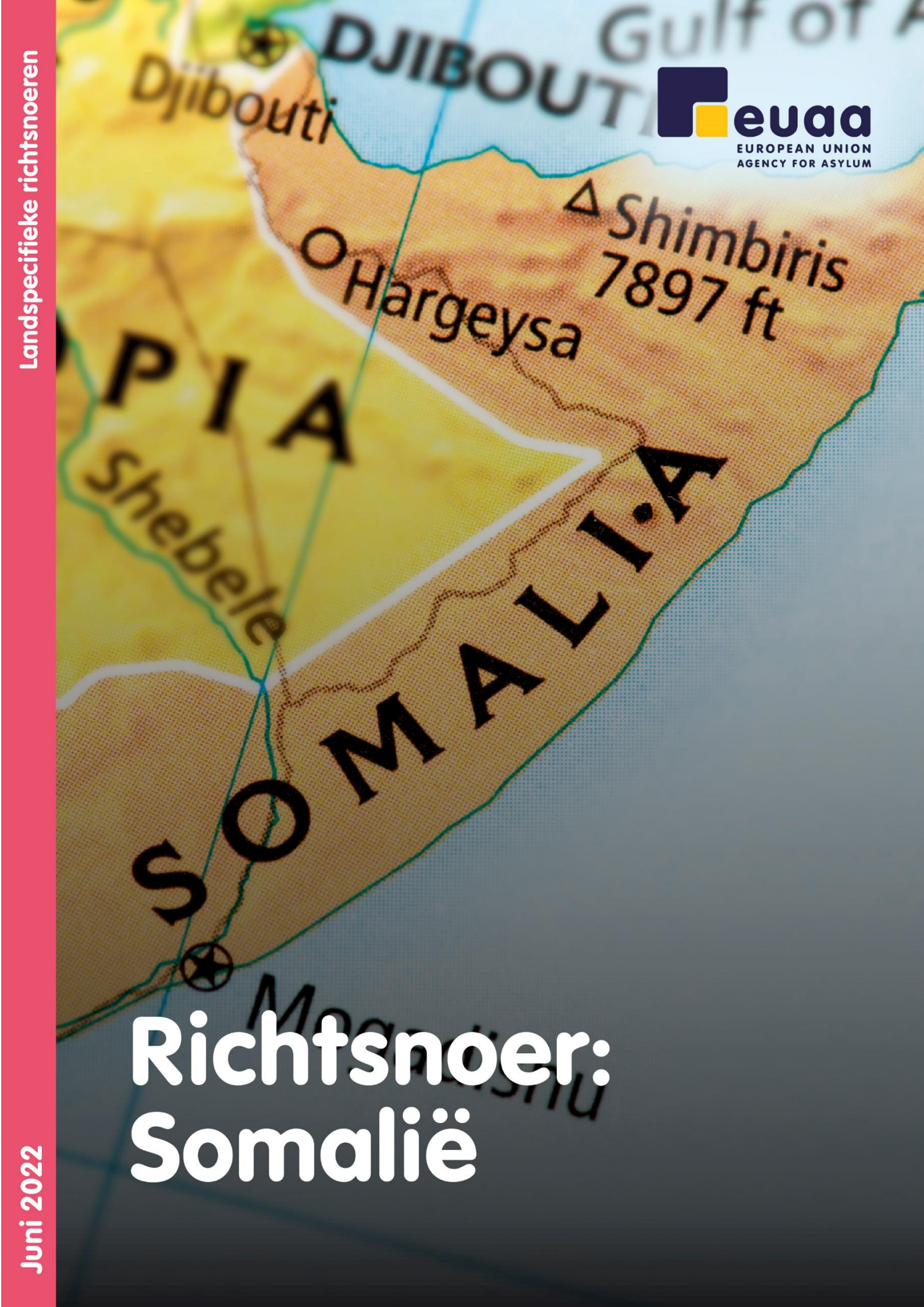

A map of the Horn of Africa showing Djibouti and Somalia. Djibouti is at the top, with its capital Djibouti marked with a star. The Gulf of Aden is to the northeast. In Somalia, the city of Hargeysa is marked with a circle, and the mountain Shimbiris is marked with a triangle and labeled '7897 ft'. The Shebele river is shown flowing from the south towards the coast. The word 'SOMALIA' is written in large, bold, black letters across the country. The word 'PIA' is partially visible on the left side of the map.

Richtsnoer: Somalië

Richtsnoer: Somalië

Juni 2022

Manuscript voltooid in mei 2022

Deze vertaling is niet op kwaliteit gecontroleerd door de bevoegde nationale autoriteiten. Indien u van mening bent dat de vertaling niet in overeenstemming is met de relevante terminologie op nationaal niveau, neem dan contact op met het [EUAA](#).

Het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA) noch enige persoon die optreedt namens het EUAA, is verantwoordelijk voor het eventuele gebruik van de informatie in deze publicatie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2022

PDF ISBN 978-92-9400-531-1 doi: 10.2847/718363 BZ-04-22-001-NL-N

© Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA), 2022

Foto op de omslag: Map of Somalia. A detail from the World Map © iStock (photographer: omersukrugoksu) January 11, 2015

Overname met bronvermelding toegestaan. Voor gebruik of reproductie van foto's of ander materiaal waarvan het auteursrecht niet bij het Asielagentschap van de Europese Unie berust, moet rechtstreeks toestemming aan de rechthebbenden worden gevraagd.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Algemene opmerkingen	10
Actoren van vervolging of ernstige schade	12
Vluchtelingenstatus: richtsnoeren voor bepaalde profielen	19
Voorafgaande opmerkingen	19
Profielen	20
Subsidiaire bescherming	39
Artikel 15, punt a), ER.....	39
Artikel 15, punt b), ER	40
Artikel 15, punt c), ER.....	43
Actoren van bescherming	49
Binnenlands vluchtalternatief	54
Deel van het land	54
Veiligheid	55
Reizen en toegang	58
Redelijkheid van vestiging	59
Uitsluiting.....	63
Misdrijf tegen de vrede, oorlogsmisdrijf of misdrijf tegen de menselijkheid.....	64
Ernstig (niet-politiek) misdrijf.....	65
Handelingen die in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties	66
Gevaar voor de gemeenschap of de veiligheid van de lidstaat	66
Afkortingen.....	67

Inleiding

Dit richtsnoer bevat een samenvatting van de conclusies van de gemeenschappelijke analyse inzake Somalië en moet in samenhang daarmee worden gelezen. De volledige “Landspecifieke richtsnoeren voor Somalië” zijn te vinden op <https://euaa.europa.eu/country-guidance-somalia-2022>.

De landspecifieke richtsnoeren worden ontwikkeld in overeenstemming met [artikel 11 van de oprichtingsverordening van het EUAA, Verordening \(EU\) 2021/2303](#)⁽¹⁾. Ze geven de gemeenschappelijke beoordeling van de situatie in het land van herkomst door hoge beleidsambtenaren van de EU-lidstaten weer, in overeenstemming met bestaande EU-wetgeving en rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU).

Deze richtsnoeren ontslaan de lidstaten niet van hun plicht om het onderzoek naar verzoeken om internationale bescherming individueel, objectief en onpartijdig te verrichten. Ieder besluit moet worden genomen op basis van de individuele omstandigheden van de verzoeker en de situatie in Somalië op het moment van het besluit op grond van nauwkeurige en actuele informatie over het land, die is verzameld uit verschillende relevante bronnen (artikel 10 van de richtlijn asielprocedures).

De analyse en richtsnoeren die in dit document worden gegeven, zijn niet uitputtend.

Waarom dienen landspecifieke richtsnoeren?

Landspecifieke richtsnoeren zijn bedoeld als instrument voor beleidsmakers en besluitvormers in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (*Common European Asylum System*, CEAS). Ze dienen als hulpmiddel bij het onderzoek van verzoeken

⁽¹⁾ Verordening (EU) 2021/2303 van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2021 inzake het Asielagentschap van de Europese Unie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 439/2010, beschikbaar op <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>.

om internationale bescherming door verzoekers uit Somalië, en om de besluitvormingsprocedures in de verschillende lidstaten zoveel mogelijk te stroomlijnen.

Op 21 april 2016 heeft de Raad van de Europese Unie ingestemd met de opzet van een beleidsnetwerk op hoog niveau, waaraan alle lidstaten bijdragen en dat gecoördineerd wordt door het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA). De taak van dit netwerk was om een gezamenlijke beoordeling en interpretatie te geven van de situatie in belangrijke landen van herkomst ⁽²⁾. Het netwerk ondersteunt beleidsontwikkeling op EU-niveau op basis van gemeenschappelijke informatie over landen van herkomst (*country of origin information*, COI), door dergelijke informatie gezamenlijk te interpreteren in het licht van het acquis inzake asiel en waar passend rekening te houden met de inhoud van het instructiemateriaal en de praktische gidsen van het EUAA. De ontwikkeling van gemeenschappelijke analyses en richtsnoeren is als een belangrijk thema opgenomen in het nieuwe mandaat van het Asielagentschap van de Europese Unie en wordt momenteel geregeld in [artikel 11 van de EUAA-verordening](#).

Wat wordt opgenomen in het richtsnoer?

In het landenrichtsnoer worden de **conclusies** van de gemeenschappelijke analyse in een licht, gebruiksvriendelijk formaat samengevat en worden praktische richtsnoeren gegeven voor de analyse van een individueel dossier. Het is de samenvatting van de volledige "[Landspecifieke richtsnoeren: Somalië](#)".

In de volledige "[Landspecifieke richtsnoeren: Somalië](#)" vindt u ook een tweede, gedetailleerder deel – de gemeenschappelijke analyse. In de gemeenschappelijke analyse worden de relevante elementen vastgesteld overeenkomstig de wetgeving, de jurisprudentie en de horizontale richtsnoeren, wordt de relevante feitelijke basis samengevat overeenkomstig de beschikbare COI en wordt de situatie in het respectieve land van herkomst dienovereenkomstig geanalyseerd.

⁽²⁾ Raad van de Europese Unie, resultaten van de 3461e Raadszitting, 21 april 2016, 8065/16, te vinden op <http://www.consilium.europa.eu/media/22682/st08065en16.pdf>.

De gemeenschappelijke analyse is te vinden op <https://euaa.europa.eu/country-guidance-somalia-2022>.

In dit landenrichtsnoer vindt u steeds links naar het desbetreffende deel van de gemeenschappelijke analyse (in het Engels).

Zijn deze richtsnoeren bindend?

De landspecifieke richtsnoeren zijn niet bindend. Overeenkomstig [artikel 11 van de EUAA-verordening](#) zijn de lidstaten echter verplicht om de richtsnoeren en de gemeenschappelijke analyse in aanmerking te nemen wanneer zij verzoeken om internationale bescherming behandelen, onverminderd hun bevoegdheid tot het nemen van beslissingen over individuele verzoeken.

Wie was betrokken bij de ontwikkeling van deze landspecifieke richtsnoeren?

Dit document is het resultaat van de gezamenlijke beoordeling door het Netwerk voor Landenrichtsnoeren. De werkzaamheden van het Netwerk werden ondersteund door een redactioneel team van nationale deskundigen en door het EUAA. De Europese Commissie en de UNHCR hebben tijdens dit proces waardevolle input aangeleverd.

Het landenrichtsnoer werd, samen met de gemeenschappelijke analyse, in mei 2022 afgerond door het Netwerk voor Landenrichtsnoeren en in juni 2022 goedgekeurd door de raad van bestuur van het EUAA.

Wat is het toepasselijke rechtskader?

Wat het toepasselijke rechtskader betreft, zijn de gemeenschappelijke analyse en het landenrichtsnoer gebaseerd op de bepalingen van het [Verdrag van Genève van 1951](#) ⁽³⁾ en de [Erkenningsrichtlijn \(ER\)](#) ⁽⁴⁾, alsook op de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU). In voorkomend geval wordt eveneens rekening gehouden met de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM).

⁽³⁾ Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, Verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 1951 en het Protocol betreffende de status van vluchtelingen van 1967.

⁽⁴⁾ Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming.

Met welke richtsnoeren in verband met de erkenning van personen die internationale bescherming behoeven wordt rekening gehouden?

Het kader voor horizontale richtsnoeren dat in deze analyse wordt toegepast, is voornamelijk gebaseerd op de volgende algemene richtsnoeren:

Deze en andere relevante praktische instrumenten van het EUAA zijn te vinden op <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>.

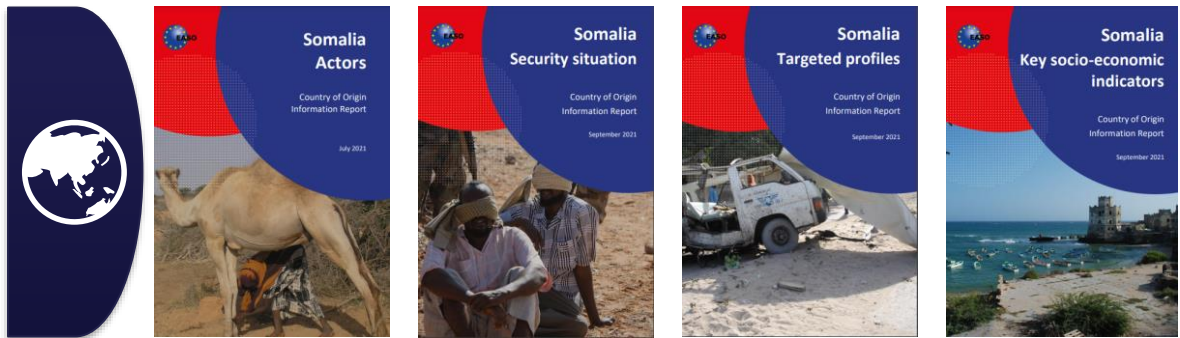
Ook relevante UNHCR-richtsnoeren zijn in aanmerking genomen ⁽⁵⁾.

Welke informatie over het land van herkomst werd gebruikt?

De EUAA-documenten met landspecifieke richtsnoeren mogen niet worden beschouwd als bronnen van informatie over het land van herkomst en mogen niet als dergelijke bronnen worden gebruikt of aangehaald. De in deze richtsnoeren vervatte informatie is gebaseerd op COI-verslagen van het EUAA en, in sommige gevallen, op andere bronnen, zoals aangegeven. In tegenstelling tot de landspecifieke richtsnoeren vormen deze documenten COI-bronnen en kan naar deze documenten als dusdanig worden verwezen.

⁽⁵⁾ Het UNHCR-handboek inzake de procedures en criteria voor het vaststellen van de vluchtelingenstatus op grond van het Verdrag van 1951 en het Protocol van 1967 betreffende de status van vluchtelingen, evenals andere richtsnoeren, beleidsdocumenten en conclusies van het uitvoerend comité en de permanente comités van de UNHCR zijn te vinden op <https://www.refworld.org/rsd.html>.

De actualisering is gebaseerd op de volgende recente COI:

EUAA COI Report:
Somalia – Actors
(July 2021)

EUAA COI Report:
Somalia – Security
situation
(September 2021)

EUAA COI Report:
Somalia – Targeted
profiles (September
2021)

EUAA COI Report:
Somalia – Key
socio-economic
indicators
(September 2021)

Dit richtsnoer moet als geldig worden beschouwd zolang de huidige gebeurtenissen en ontwikkelingen binnen de trends en patronen vallen die in de referentieperiode van de respectieve COI-verslagen zijn waargenomen. Nieuwe ontwikkelingen die aanzienlijke veranderingen veroorzaken en tot nieuwe trends leiden, kunnen gevolgen hebben voor de beoordeling in dit richtsnoer. Alles wordt in het werk gesteld om de COI-verslagen van het EUAA en de landspecifieke richtsnoeren regelmatig bij te werken en dergelijke substantiële veranderingen dienovereenkomstig weer te geven. Individuele verzoeken moeten altijd worden beoordeeld in het licht van de meest actuele beschikbare COI.

Om toegang te krijgen tot COI-verslagen van het EUAA, gaat u naar <https://euaa.europa.eu/country-reports>.

Hoe dragen landspecifieke richtsnoeren bij tot de individuele beoordeling van verzoeken om internationale bescherming?

In het landenrichtsnoer en de gemeenschappelijke analyse worden de stappen van een beoordeling van een individueel verzoek om internationale bescherming gevolgd. In dit document wordt ingegaan op de in het kader van de ER relevante elementen en wordt een algemene beoordeling gegeven van de situatie in het land van herkomst, alsook richtsnoeren met betrekking tot relevante individuele omstandigheden waarmee rekening moet worden gehouden.

Zie <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance> voor meer informatie en om toegang te krijgen tot andere beschikbare landspecifieke richtsnoeren.

Algemene opmerkingen

De structuur van het Somalische bestuur

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Somalië is een federale staat die bestaat uit twee bestuursniveaus: de federale regering en de deelstaten, die zowel een nationale overheid als lokale overheden kennen. De deelstaten beschikken ook over hun eigen grondwetten en strijdkrachten.

Zuid-Centraal-Somalië omvat de volgende deelstaten: Jubaland, Zuidwest-Somalië, Banaadir, Hirshabelle en Galmudug. De regio Mudug is verdeeld tussen Galmudug en Puntland, waarbij Galmudug de zuidelijke helft van de regio controleert. Puntland, een zelfuitgeroepen autonome staat binnen de Somalische federale staat, werd op 1 augustus 1998 opgericht.

Somaliland riep in 1991 de onafhankelijkheid uit terwijl in de rest van Somalië een burgeroorlog woedde. Bijna geen enkel land of internationale organisatie heeft Somaliland tot dusver erkend.

In termen van territoriale controle en invloed worden gebieden van de regio's Sool en Sanaag en het gebied Ayn (regio Togdheer) betwist tussen Somaliland en Puntland.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

De rol van clans in Somalië

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Ingebed in alle aspecten van het leven is de clan zowel een instrument waar je je identiteit aan ontleent als een manier van leven. De clans zijn bepalend voor de relatie tussen mensen, en deel uitmaken van een sterke clan doet ertoe in termen van toegang tot middelen, politieke invloed, justitie en veiligheid.

Somaliërs zijn ruwweg verdeeld in vijf grote familieclans: Dir, Isaaq, Darod, Hawiye en Rahanweyn. Grote delen van de Somalische bevolking worden hetzij lokaal, hetzij in Somalië in het algemeen beschouwd als minderheden die te midden van grotere clans leven. Volgens de traditie voelen Somaliërs zich verbonden met een territorium waarvan zij aannemen dat er

meer verwanten wonen. Tot de dag van vandaag verlaten de meeste Somaliërs zich nog steeds op de steun van verwanten uit de patrilineaire clan.

Clans concurreren vaak met elkaar en met andere actoren. Clanmilities zijn ook belangrijke actoren van het politieke leven in heel Somalië. In het kader van *xeer*, het traditionele rechtssysteem in onder meer Somalië, treden clanoudsten op als bemiddelaar of arbiter en spelen zij een centrale rol bij de beslechting van lokale geschillen en geschillen binnen clans.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Actoren van vervolging of ernstige schade

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Gevaren waaraan de bevolking van een land of een deel van de bevolking in het algemeen blootgesteld is, vormen normaliter op zich geen individuele bedreiging die als ernstige schade kan worden aangemerkt ([overweging 35 ER](#)). Vervolging of ernstige schade moet, in het algemeen, de vorm aannemen van gedrag van een actor ([artikel 6 ER](#)).

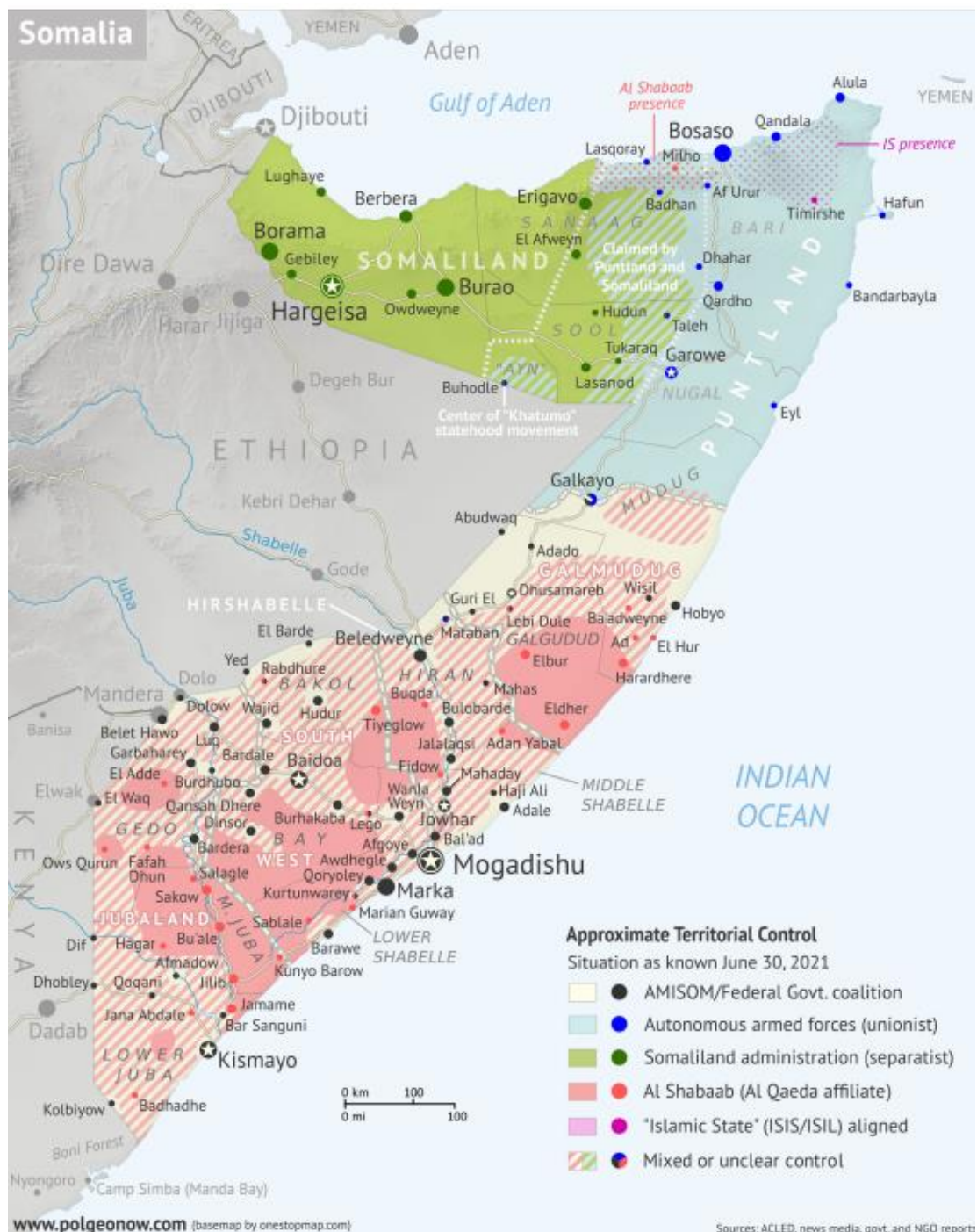
Overeenkomstig [artikel 6 ER](#) omvatten actoren van vervolging of ernstige schade onder meer:

Figuur 1. Actoren van vervolging of ernstige schade.

Dit hoofdstuk bevat de conclusies met betrekking tot een aantal van de belangrijkste actoren van vervolging of ernstige schade in Somalië. Deze lijst is niet uitputtend. Onderstaande kaart geeft de gebieden weer die per 30 juni 2021 onder de controle van de verschillende actoren stonden.

Figuur 2. Somalië - Territoriale controle bij benadering per 30 juni 2021, volgens Political Geography Now (<https://www.polgeonow.com/>).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Troepen van de federale regering van Somalië:** de federale regering van Somalië heeft Al-Shabaab uit vele stedelijke centra in Zuid-Centraal-Somalië verdreven. De veiligheidstroepen van de federale regering bestaan uit vier entiteiten: het Somalische nationale leger, de speciale troepen, de nationale inlichtingen- en veiligheidsdienst en de Somalische politie. De veiligheidstroepen van deze regering hebben tal van mensenrechtenschendingen begaan, waaronder buitengerechtelijke executies, willekeurige arrestaties en detenties, (conflictgerelateerd) seksueel geweld en gedwongen verdwijningen. Er is ook melding gemaakt van ernstige schendingen van de rechten van kinderen door de troepen van de federale regering van Somalië, zoals vrijheidsbeneming wegens vermeende banden met Al-Shabaab of Islamitische Staat in Somalië (ISS), ronselen van kinderen, seksueel geweld, moord en verminking.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Troepen van Jubaland:** sinds 2012 zijn president Ahmed Madobe en zijn militiegroepering verantwoordelijk voor de stad en de haven van Kismayo, waarvan zij ook de omgeving beheersen. Een groot deel van de regionale staat staat feitelijk onder controle van Al-Shabaab. De Secretaris-generaal van de Verenigde Naties (UNSG) heeft verscheidene schendingen toegeschreven aan de veiligheidstroepen van Jubaland, zoals moorden, conflictgerelateerd seksueel geweld, schendingen van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht, vrijheidsbeneming van kinderen, het ronselen, doden of verminken van kinderen, verkrachting en seksueel geweld tegen kinderen, en ontzegging van toegang tot humanitaire hulp.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Troepen van Zuidwest-Somalië:** wat de territoriale controle betreft, blijft Zuidwest-Somalië een van de staten die het zwaarst getroffen worden door de aanwezigheid en aanvallen van Al-Shabaab. De groepering heeft de controle over grote delen van het grondgebied in alle drie de zuidwestelijke regio's. Door de UNSG zijn aan de troepen van Zuidwest-Somalië schendingen toegeschreven zoals conflictgerelateerd seksueel geweld, willekeurige arrestaties van journalisten, ronselen van kinderen, vrijheidsbeneming van kinderen, het doden en verminken van kinderen, verkrachting en seksueel geweld tegen kinderen, aanvallen op scholen en ziekenhuizen, en kinderontvoering.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Troepen van Banaadir/Mogadishu:** de regio Banaadir bestrijkt hetzelfde gebied als de hoofdstad Mogadishu en wordt officieel gecontroleerd door de veiligheidsinstellingen van de federale regering van Somalië en de Missie van de Afrikaanse Unie in Somalië (*African Union Mission in Somalia*, AMISOM). Zie punt [1.1 Troepen van de federale regering van Somalië](#).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Troepen van Hirshabelle:** een aanzienlijk deel van het grondgebied van de staat staat onder controle van Al-Shabaab. Naar verluidt hebben de veiligheidstroepen van Hirshabelle mensenrechtenschendingen begaan.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Troepen van Galmudug:** de staat Galmudug omvat Galguduud en ongeveer de helft van de bestuurlijke regio's van Mudug. Tal van actoren zijn verwickeld in een strijd om de macht, zoals Ahlu Sunnah Wal-Jama'ah, een gewapende Soefi-groepering die vroeger de krachtigste militaire actor in de staat was en later bijna volledig werd gedemobiliseerd en geïntegreerd in de troepen van Galmudug en het nationale leger. Naar verluidt behoudt Al-Shabaab nog steeds de controle over een deel van de staat Galmudug. Door de UNSG zijn aan de veiligheidstroepen van Galmudug schendingen toegeschreven zoals vrijheidsbeneming van kinderen, het ronselen, doden en verminken van kinderen, verkrachting en seksueel geweld tegen kinderen, aanvallen op scholen en ziekenhuizen, kinderonthoofing en ontzegging van toegang tot humanitaire hulp.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Troepen van Puntland:** Puntland is naar verluidt "de meest stabiele en meest ontwikkelde staat in de unie". Puntland omvat de regio's Nugaal en Bari. Puntland controleert ook het noordelijke deel van de regio Mudug en betwist met Somaliland de controle over gebieden van de regio's Sool en Sanaag en van het gebied Ayn (regio Togdheer). De veiligheidstroepen van Puntland bestaan uit de grenspolitie, de staatspolitie van Puntland, inlichtingendiensten en correctionele eenheden. Hiervan wordt de maritieme politie van Puntland gefinancierd door de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) en de beveiligingsmacht van Puntland is door de Verenigde Staten (VS) opgericht als afzonderlijke particuliere hulpgroep. Door de UNSG zijn aan de beveiligingsmacht van Puntland schendingen toegeschreven zoals de tenuitvoerlegging van een doodvonnis, het uitvaardigen van doodvonnissen,

conflictgerelateerd seksueel geweld, willekeurige arrestaties van journalisten, vrijheidsbeneming van kinderen, het ronselen, doden en verminken van kinderen, verkrachting en seksueel geweld tegen kinderen en het ontzeggen van toegang tot humanitaire hulp, die nadelig uitpakt voor de hulpverlening aan kinderen.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Troepen van Somaliland:** naar verluidt oefent de regering van Somaliland consistente controle uit over het grootste deel van het grondgebied dat zij claimt. Gebieden in de regio's Sool en Sanaag en het gebied Ayn (regio Togdheer) worden betwist tussen Somaliland en Puntland. De veiligheidstroepen van Somaliland bestaan uit de nationale inlichtingendienst, de politie van Somaliland, de nationale strijdkrachten van Somaliland en de kustwacht van Somaliland. De veiligheidstroepen van Somaliland zijn verantwoordelijk geacht voor diverse schendingen, zoals de tenuitvoerlegging van doodvonnissen, foltering, afranseling en intimidatie van burgers en de vrijheidsbeneming van kinderen.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Al-Shabaab:** Al-Shabaab is een gewapende islamistische en jihadistische, soennitisch-salafistische groepering, die haar basis in Somalië heeft en ernaar streeft een islamitisch kalifaat in het land te stichten. Het belangrijkste intern verbindende idee is de “weerstand tegen de door het Westen gesteunde regering”. De groepering controleert grote delen van het platteland in Centraal- en Zuid-Somalië, maar is inmiddels ook doorgedrongen tot in de haarvaten van de hele Somalische samenleving. Zij heeft ook haar operationele militaire capaciteit in Puntland en Somaliland en haar aanwezigheid ten zuiden van Puntland weten te behouden.

Naar verluidt had Jabahaat, de militaire vleugel van Al-Shabaab, in 2020 naar schatting 5 000-7 000 actieve strijders. Amniyat is de inlichtingen- en contra-inlichtingendienst van Al-Shabaab, die wordt ingezet om het lokale bestuur te ondermijnen en naleving van de regels van Al-Shabaab in vijandelijk gebied af te dwingen.

Tegen de achtergrond van het conflict met de anti-Al-Shabaab-krachten heeft Al-Shabaab het merendeel van de ernstige mensenrechtenschendingen begaan die tijdens de referentieperiode zijn gemeld, waaronder aanvallen op burgers, moorden op speciale doelwitten, verdwijningen, verkrachtingen en conflictgerelateerd seksueel geweld. De groepering blokkeerde ook humanitaire hulp, ronselde kindsoldaten en beperkte de vrijheid van meningsuiting, de persvrijheid, de vrijheid van vergadering en de vrijheid van verplaatsing.

Heffingen op controlepunten, afpersing van bedrijven, invoerheffingen in grote zeehavens en vastgoedbedrijven zijn belangrijke financieringsbronnen voor de groepering. Al-Shabaab past haar eigen rechtspraak toe in gebieden die onder haar controle staan en doet dit ook elders via mobiele rechtbanken, waarbij strenge straffen kunnen worden opgelegd.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Clans en clanmilities:** clanmilities zijn belangrijke actoren van het politieke leven in heel Somalië. Een clanmilitie is doorgaans een gewapende groepering die gebaseerd is op een verwantschapslijn en het product is van gelijklopende belangen van meerdere personen. Er kunnen zich botsingen voordoen tussen en binnen clanmilities. Er zijn talrijke schendingen toegeschreven aan clanmilities, waaronder moorden, foltering, seksueel geweld, ronselen van kinderen, aanvallen op scholen en ziekenhuizen, ontvoeringen en ontzegging van toegang tot humanitaire hulp.

Clanleden zijn ook betrokken geweest bij wraak, moorden en bloedvetes.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Islamitische Staat in Somalië (ISS):** de in oktober 2015 opgerichte ISS, ook bekend onder de naam ISIS Somalië, is een jihadistische islamistische groepering. De groepering had een basis in Puntland en heeft haar activiteiten uitgebreid naar andere delen van Somalië. In 2020 voerde de groepering kleinschalige aanvallen met geïmproviseerde explosieven en moorden uit in Puntland, Mogadishu en Neder-Shabelle. De groepering is regelmatig in conflict gekomen met Al-Shabaab, waarbij zij de overheersing van Al-Shabaab operationeel en ideologisch uitdaagt.

Medio 2018 telde de groepering naar schatting 200 strijders in het hele land, bijna allemaal in Puntland. In 2020 traden 30 strijders, waaronder zeven buitenlandse strijders, toe tot de groepering in de regio Bari.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Missie van de Afrikaanse Unie in Somalië (AMISOM):** AMISOM is een multidimensionale en multinationale vredesondersteunende operatie met een troepenmacht van bijna 20 000 man ter plaatse. AMISOM heeft tot taak de dreiging van Al-Shabaab en andere gewapende groeperingen terug te dringen, de overdracht van veiligheidsverantwoordelijkheden van AMISOM aan de Somalische

veiligheidstroepen te ondersteunen en de federale regering van Somalië, de deelstaten en deze Somalische veiligheidstroepen bij te staan bij het beveiligen van het politieke proces op alle niveaus. Volgens VN-verslagen is het algemene gedragspatroon van AMISOM met betrekking tot het internationaal humanitair recht en de normen van het recht inzake de mensenrechten de afgelopen jaren verbeterd. In 2020 werd AMISOM op de lijst geplaatst van actoren die buitengerechtelijke executies van burgers uitvoerden, en de troepen ervan waren betrokken bij verkrachtingen en andere niet nader gespecificeerde ernstige schendingen van de mensenrechten tijdens militaire operaties tegen Al-Shabaab.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- **Amerikaans militair commando in Afrika (*United States Africa Command, AFRICOM*):** De operatie ter bestrijding van terrorisme in Oost-Afrika van AFRICOM heeft tot doel Al-Shabaab en ISS in Somalië en de buurlanden te ontwrichten, te verzwakken en de overwinning te onthouden. In januari 2021 hadden de Amerikaanse militaire troepen in Somalië zich grotendeels uit het land teruggetrokken. AFRICOM was met name betrokken bij drone- en luchtaanvallen, met slachtoffers tot gevolg.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- In bepaalde situaties kunnen **andere niet-overheidsactoren** van vervolging of ernstige schade familie of familieleden/clanleden (bijvoorbeeld in het geval van vrouwelijke genitale verminking (VGV), huiselijk geweld, geweld tegen LHBTIQ-personen (lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, interseksueel of queer)) of criminele groepen omvatten.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Vluchtelingenstatus: richtsnoeren voor bepaalde profielen

Voorafgaande opmerkingen

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Om te worden aangemerkt als vluchteling moeten verzoekers aan alle elementen van de definitie van een vluchteling overeenkomstig de erkenningsrichtlijn voldoen:

Artikel 2, punt d), ER Definities

“vluchteling”: een onderdaan van een derde land die zich wegens een gegronde vrees voor vervolging om redenen van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep, buiten het land bevindt waarvan hij de nationaliteit bezit en de bescherming van dat land niet kan of, wegens deze vrees, niet wil invoeren, dan wel een staatloze die zich om dezelfde reden buiten het land bevindt waar hij vroeger gewoonlijk verbleef en daarheen niet kan, dan wel wegens genoemde vrees niet wil terugkeren, en op wie artikel 12 niet van toepassing is;

In [artikel 9 ER](#) wordt vastgesteld hoe de “vervolging” moet worden beoordeeld.

[Artikel 10 ER](#) biedt verdere verduidelijking over de verschillende gronden van vervolging (ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep). Een verzoeker kan alleen in aanmerking komen voor de vluchtelingenstatus als er een verband is tussen deze gronden en de vervolging of de afwezigheid van bescherming.

Hieronder worden richtsnoeren verstrekt over specifieke profielen van verzoekers, op basis van hun persoonlijke kenmerken of banden met een bepaalde groep (bv. politiek, etnisch, religieus).

Voor elk verzoek is een individuele beoordeling vereist. Daarbij moet rekening worden gehouden met de individuele omstandigheden van de verzoeker en de relevante informatie over het land van herkomst. Factoren die bij deze beoordeling in overweging moeten worden genomen, kunnen bijvoorbeeld de volgende zijn:

- het gebied van herkomst van de verzoeker, de aanwezigheid van de potentiële actor van vervolging en diens vermogen om van een persoon voor wie hij belangstelling toont een doelwit te maken;

- de aard van de activiteiten van verzoeker (of deze al dan niet als negatief worden ervaren en/of personen die bij dergelijke activiteiten betrokken zijn al dan niet door de actor van vervolging als prioritair doelwit worden gezien);
- de zichtbaarheid van de verzoeker (d.w.z. in welke mate is het waarschijnlijk dat de verzoeker bekend is bij of zou kunnen worden geïdentificeerd door de actor van vervolging), waarbij echter moet worden opgemerkt dat het niet noodzakelijk is dat de verzoeker individueel door de actor van vervolging is geïdentificeerd, zolang zijn of haar vrees voor vervolging gegrond is;
- middelen die beschikbaar zijn voor de verzoeker om vervolging te vermijden (bv. banden met machtige personen);
- enz.

Het feit dat een verzoeker reeds is blootgesteld aan vervolging, of dat hij of zij rechtstreeks is bedreigd met vervolging, is een duidelijke aanwijzing dat de vrees van verzoeker voor vervolging gegrond is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging zich niet opnieuw zal voordoen ([artikel 4, punt 4\), ER](#)).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Profielen

Dit hoofdstuk verwijst naar een aantal van de profielen van Somalische verzoekers die werden aangetroffen in de dossiers van de EU-lidstaten. Er worden algemene conclusies verstrekt over de profielen, alsook richtsnoeren in verband met bijkomende omstandigheden waarmee rekening moet worden gehouden bij de individuele beoordeling. Sommige profielen worden verder uitgesplitst naar subprofielen, waarvoor verschillende conclusies met betrekking tot de risicoanalyse en/of het verband met een grond voor vervolging worden getrokken. Voor de duidelijkheid worden telkens het overeenkomstige nummer van het profiel en een link naar de desbetreffende paragraaf in de gemeenschappelijke analyse vermeld.

De conclusies met betrekking tot elk van de profielen mogen de beoordeling van de geloofwaardigheid van de aanspraken van de verzoeker niet in de weg staan.

Bij het lezen van onderstaande tabel dient rekening te worden gehouden met het volgende:

Een individuele verzoeker kan onder **meerdere profielen** uit dit richtsnoer vallen. De beschermingsbehoeften die met al die omstandigheden samenhangen, moeten volledig worden onderzocht.

De paragrafen over **risicoanalyse** gaan over het risiconiveau en enkele relevante omstandigheden die het risico beïnvloeden. Verdere aanwijzingen met betrekking tot de kwalificatie van handelingen als vervolging worden gegeven in de desbetreffende paragrafen van de gemeenschappelijke analyse.

De tabel hierna bevat een samenvatting van de conclusies met betrekking tot verschillende profielen en subprofielen en beoogt een praktisch instrument te bieden aan behandelend ambtenaren. Er worden voorbeelden gegeven met betrekking tot subprofielen met verschillende risiconiveaus en omstandigheden die het risico kunnen vergroten of verkleinen, maar deze **voorbeelden zijn niet uitputtend** en moeten in aanmerking worden genomen in het licht van alle omstandigheden van het individuele geval.

Personen die in het verleden tot een bepaald profiel behoorden of familieleden van een individu dat onder een bepaald profiel valt, kunnen soortgelijke beschermingsbehoeften hebben als die worden omschreven voor het desbetreffende profiel. Dit wordt niet expliciet vermeld in onderstaande tabel, maar moet in overweging worden genomen bij de individuele beoordeling.

De paragrafen over het **potentiële verband** geven een mogelijk verband aan met de gronden van vervolging overeenkomstig [artikel 10 ER](#). De paragrafen van de gemeenschappelijke analyse geven verdere leidraden die aangeven of een verband met een vervolgingsgrond zeer waarschijnlijk is of kan worden onderbouwd op grond van de individuele omstandigheden in het verzoek.

Bij sommige profielen kan het verband ook bestaan tussen de **afwezigheid van bescherming** tegen vervolging en één of meer van de redenen van [artikel 10 ER](#) ([artikel 9, lid 3, ER](#)).

2.1.1 Federale en staatsambtenaren

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse

Hogere federale en staatsambtenaren in Zuid-Centraal-Somalië en Puntland: gegronde vrees voor vervolging zou over het algemeen worden aangetoond.

Lagere ambtenaren in Zuid-Centraal-Somalië en Puntland: niet alle personen krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- aard van de taken
- zichtbaarheid van het profiel
- gebied van herkomst en operationele capaciteit van Al-Shabaab
- enz.

Federale en staatsambtenaren in Somaliland: gegronde vrees voor vervolging kan in individuele gevallen worden onderbouwd. Er moet terdege rekening worden gehouden met risicobeïnvloedende omstandigheden (bv. zichtbaarheid van het profiel, aard van de taken, gebied van herkomst en operationele capaciteit van Al-Shabaab).

Potentieel verband: godsdienst en/of (toegedichte) politieke overtuiging.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.1.2 Leden van de federale en staatsstrijdkrachten

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse

In Zuid-Centraal-Somalië zou gegronde vrees voor vervolging over het algemeen worden aangetoond.

Met name **in Puntland** is er slechts beperkte informatie beschikbaar over de gerichtheid van dit profiel. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- aard van de taken
- zichtbaarheid van het profiel en nauwe banden met hooggeplaatste federale of staatsambtenaren of leden van de strijdkrachten
- diensttijd
- enz.

Er moet nadrukkelijk rekening worden gehouden met de toenemende operationele capaciteit van Al-Shabaab in Puntland met betrekking tot het gebied van herkomst van de verzoeker.

In Somaliland kan gegronde vrees voor vervolging in individuele gevallen worden aangetoond. Er moet terdege rekening worden gehouden met risicobeïnvloedende omstandigheden (bv. zichtbaarheid van het profiel, rang, dienstdtijd, aard van de taken, gebied van herkomst en operationele capaciteit van Al-Shabaab).

Potentieel verband: godsdienst en/of (toegedichte) politieke overtuiging.

* Overwegingen in verband met [uitsluiting](#) kunnen relevant zijn voor dit profiel.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.1.3 Afgevaardigden voor de verkiezingen

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: een gegronde vrees voor vervolging zou over het algemeen worden aangetoond **in Zuid-Centraal-Somalië en Puntland**.

Potentieel verband: godsdienst en/of (toegedichte) politieke overtuiging.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.1.4 Burgers die door Al-Shabaab als “spionnen” worden beschouwd

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse

In Zuid-Centraal-Somalië en Puntland zou gegronde vrees voor vervolging over het algemeen worden aangetoond.

In Somaliland kan gegronde vrees voor vervolging in individuele gevallen worden aangetoond. Er moet terdege rekening worden gehouden met risicobeïnvloedende omstandigheden (bv. zichtbaarheid van het profiel, gebied van herkomst en aanwezigheid van Al-Shabaab).

Potentieel verband: (toegedichte) politieke overtuiging en/of godsdienst.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.2.1 Personen die vrezen voor gedwongen rekrutering door Al-Shabaab

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle personen met dit profiel krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- leeftijd (jonge mannen lopen een hoger risico)
- zichtbaarheid van het profiel
- gebied van herkomst en controle of invloed van Al-Shabaab
- behoren tot een clan
- sociaaleconomische status van de familie
- enz.

Potentieel verband: hoewel over het algemeen het risico van gedwongen rekrutering in zichzelf geen verband houdt met een grond voor vervolging, kunnen de gevolgen van een weigering, afhankelijk van de individuele omstandigheden, wel een dergelijk verband met, onder meer, (toegedichte) politieke overtuiging en/of godsdienst inhouden.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.2.2 Ronselen van kinderen door Al-Shabaab

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle kinderen krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging in de vorm van ronselen van kinderen vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- geslacht
- leeftijd
- gebied van herkomst en controle of invloed van Al-Shabaab
- behoren tot een clan en positie van de clan ten opzichte van Al-Shabaab
- sociaaleconomische status van de familie
- gezinsstatus (bv. weeskinderen)
- enz.

Potentieel verband: de individuele omstandigheden van het kind moeten in aanmerking worden genomen om te bekijken of een verband met een grond voor vervolging kan worden vastgesteld. In het geval van kinderen die weigeren zich bij Al-Shabaab aan te sluiten, kan vervolging bijvoorbeeld plaatsvinden op grond van (toegedichte) politieke overtuiging en/of godsdienst.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.2.3 Deserteurs van Al-Shabaab

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: een gegronde vrees voor vervolging door Al-Shabaab zou over het algemeen worden aangetoond. Het verdere risico van vervolging door de staat moet worden beoordeeld op basis van risicobeïnvloedende omstandigheden, zoals rang/rol in Al-Shabaab (bv. als “risicovol” beschouwd door de autoriteiten van de staat) enz.

Potentieel verband: godsdienst en/of (toegedichte) politieke overtuiging.

* Overwegingen in verband met [uitsluiting](#) kunnen relevant zijn voor dit profiel.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.3 Personen die weigeren “belastingen” te betalen aan Al-Shabaab

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: bij belastingheffing door Al-Shabaab zou een gegronde vrees voor vervolging in het algemeen worden aangetoond in het geval van personen die weigeren dergelijke belastingen aan de groepering te betalen.

Potentieel verband: (toegedichte) politieke overtuiging en/of godsdienst.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.4 Humanitaire hulpverleners en mensenrechtenverdedigers

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse

In Zuid-Centraal-Somalië en Puntland zou gegronde vrees voor vervolging over het algemeen worden aangetoond.

In Somaliland krijgen niet alle personen met dit profiel te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- zichtbaarheid van het profiel
- aard van de activiteiten
- gebied van herkomst en operationele capaciteit van Al-Shabaab
- enz.

Potentieel verband: godsdienst en/of (toegedichte) politieke overtuiging.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.5 Journalisten

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse

Journalisten die als kritisch worden beschouwd ten aanzien van een actor die bijzonder actief is in een specifiek gebied of een specifiek gebied controleert:

gegronde vrees voor vervolging in dat specifieke gebied zou over het algemeen worden aangetoond.

Andere journalisten: niet alle personen krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- geslacht (hoger risico voor vrouwen)
- het onderwerp waarover zij verslag uitbrengen
- de zichtbaarheid van de activiteiten en het publieke profiel
- het bereik van de actoren over wie zij verslag uitbrengen
- enz.

Potentieel verband: (toegedichte) politieke overtuiging.

Indien men doelwit is van Al-Shabaab, kan vervolging van dit profiel ook plaatsvinden op grond van godsdienst.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.6.1 Overtreders van islamitische wetten in door Al-Shabaab gecontroleerde gebieden (of personen die als zodanig worden beschouwd)

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: een gegronde vrees voor vervolging zou over het algemeen worden aangetoond.

Potentieel verband: godsdienst.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.6.2 Schenders van islamitische grondbeginselen en diepgewortelde

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse

gewoonten buiten door Al-Shabaab gecontroleerde gebieden (of personen die als zodanig worden beschouwd)

Afvalligen, bekeerlingen, bekeerders of godslasteraars (of personen die als zodanig worden beschouwd): een gegronde vrees voor vervolging zou over het algemeen worden aangetoond.

Andere schenders van islamitische grondbeginselen en diepgewortelde gewoonten in gebieden die niet onder controle van Al-Shabaab staan (of personen die als zodanig worden beschouwd): niet alle personen krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- aard en zichtbaarheid van de activiteiten van de verzoeker
- behoren tot een religieuze minderheid (christenen bijvoorbeeld lopen meer risico)
- gebied van herkomst in relatie tot de aanwezigheid of de operationele capaciteit van Al-Shabaab
- enz.

Potentieel verband: godsdienst en/of in sommige gevallen het behoren tot een bepaalde sociale groep (bv. personen die worden beschouwd als personen die morele normen overschrijden).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.7 Personen betrokken bij bloedvetes/clangeschillen

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle personen met dit profiel krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- geslacht (mannen lopen een aanzienlijk hoger risico)
 - beschouwd worden als prioritair doelwit
 - behoren tot een clan
 - enz.
-

Potentieel verband: de individuele omstandigheden van de verzoeker moeten in aanmerking worden genomen om te bekijken of een verband met een grond voor vervolging kan worden vastgesteld. Zo kan in het geval van een verwantschapslijn, of clanleden die betrokken zijn bij een bloedvete, vervolging plaatsvinden op grond van de omstandigheid dat men tot een bepaalde sociale groep behoort. Voorts kan vervolging in geval van geschillen tussen clans ook plaatsvinden op grond van ras.

* Overwegingen in verband met [uitsluiting](#) kunnen relevant zijn voor dit profiel.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.8 Personen die worden beschuldigd van misdrijven in Somalië

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: bij de individuele beoordeling of er sprake is van een redelijke mate van waarschijnlijkheid voor de verzoeker om vervolgd te worden, moet rekening worden gehouden met individuele omstandigheden, zoals:

- het toegepaste rechtskader en rechtstelsel
- de aard van het misdrijf waarvan zij kunnen worden beschuldigd en de beoogde straf
- enz.

Potentieel verband: in het geval van personen die worden beschuldigd van gewone misdrijven, is er in het algemeen geen samenhang. Wanneer er echter wel gegronde vrees voor vervolging wordt vastgesteld in verband met de beoogde straf op grond van de sharia, kan de vervolging plaatsvinden op grond van godsdienst. Met betrekking tot verraad, spionage of misdrijven die de openbare veiligheid in gevaar brengen, kan vervolging plaatsvinden op grond van (toegedichte) politieke overtuiging.

* Overwegingen in verband met [uitsluiting](#) kunnen relevant zijn voor dit profiel.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.9.1 Minderheden uit bepaalde beroepsgroepen met een lage status

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle personen met dit profiel krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- geslacht
- hun gebied van herkomst en de plaatselijke clandynamiek
- financiële situatie
- enz.

Potentieel verband: godsdienst en/of het behoren tot een bepaalde sociale groep.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.9.2 Etnische minderheden

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle personen met dit profiel krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- de specifieke minderheidsgroep waartoe de verzoeker behoort
- geslacht
- gebied van herkomst en dynamiek van de lokale clan
- enz.

Potentieel verband: ras.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.9.3 Groepen die gespecialiseerd zijn in diensten voor geestelijke verzorging

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle personen met dit profiel krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- hun gebied van herkomst in relatie tot de specifieke minderheidsgroep waartoe zij behoren en de plaatselijke claudynamiek
- geslacht
- enz.

Potentieel verband: ras en/of het behoren tot een bepaalde sociale groep.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.9.4 Clans die in lokale contexten als minderheidsgroepen kunnen worden beschouwd

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle personen met dit profiel krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- hun gebied van herkomst in relatie tot de specifieke minderheidsgroep waartoe zij behoren en de plaatselijke claudynamiek
- hun status als “edele” of “gewone man”
- geslacht
- enz.

Potentieel verband: ras en/of het behoren tot een bepaalde sociale groep.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.9.5 Personen in gemengde huwelijken

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle personen met dit profiel krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- geslacht
- de clan van de partners (met name of een van de partners tot een minderheidsclan behoort)
- specifieke minderheidsgroep waartoe de verzoeker behoort
- gebied van herkomst
- enz.

Potentieel verband: ras en/of het behoren tot een bepaalde sociale groep.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.10 LHBTIQ-personen

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: een gegronde vrees voor vervolging zou over het algemeen worden aangetoond.

Potentieel verband: het behoren tot een bepaalde sociale groep

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.11 Vrouwen en meisjes

2.11.1 Geweld tegen vrouwen en meisjes: overzicht

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle vrouwen en meisjes krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- leeftijd

- gebied van herkomst en actor die het gebied onder controle heeft
- behoren tot een clan
- afkomstig zijn uit een ontheemde of nomadische gemeenschap
- een handicap hebben
- niveau van bijstand door een ondersteunend of clannetwerk
- enz.

Potentieel verband: verschillende redenen op grond van artikel 10 ER, afhankelijk van de specifieke omstandigheden in de zaak, bijvoorbeeld het behoren tot een bepaalde sociale groep.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.11.2 Geweld door Al-Shabaab

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: waar het gaat om geweld door Al-Shabaab, krijgen niet alle vrouwen en meisjes te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- leeftijd
- gebied van herkomst en aanwezigheid/controle van Al-Shabaab
- behoren tot een clan
- perceptie van familie/gemeenschap
- enz.

Potentieel verband: ras (bv. in het geval van Bantu-vrouwen), godsdienst en/of het behoren tot een bepaalde sociale groep (bv. vrouwen die uit Al-Shabaab-huwelijken zijn gestapt).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.11.3 Kindhuwelijken en gedwongen huwelijken

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: waar het gaat om gedwongen huwelijken of kindhuwelijken, krijgen niet alle vrouwen en meisjes te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- prevalentie van de praktijk in het gebied van herkomst
- leeftijd
- sociaaleconomische status van de familie
- clan- en familietradities
- enz.

Potentieel verband: godsdienst en/of het behoren tot een bepaalde sociale groep (bv. waar het gaat om de weigering een huwelijk aan te gaan).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.11.4 Vrouwelijke genitale verminking of besnijdenis (VGV)

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: meisjes die geen VGV hebben ondergaan: een gegronde vrees voor vervolging zou over het algemeen worden aangetoond.

Vrouwen die geen VGV hebben ondergaan: niet al deze personen krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, behoren met name:

- leeftijd
- huwelijkse staat
- de mening van haar familie over de praktijk
- enz.

Er moet ook terdege rekening worden gehouden met de omstandigheden waaronder de verzoekster erin is geslaagd aan VGV te ontkomen.

Vrouwen en meisjes die VGV hebben ondergaan: niet al deze personen krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- leeftijd
- familiestatus
- soort ervaren VGV
- familiepercepties en -tradities ten aanzien van de praktijk
- enz.

Potentieel verband: het behoren tot een bepaalde sociale groep (bv. vrouwen en meisjes die geen VGV hebben ondergaan) en/of godsdienst.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.11.5 Vrouwen en meisjes in clanconflicten

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: waar het gaat om clanconflicten, krijgen niet alle vrouwen en meisjes te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- het behoren tot een minderheidsclan
- familie-/clantradities
- enz.

Potentieel verband: ras en/of het behoren tot een bepaalde sociale groep (vooral met betrekking tot bepaalde minderheidsgroepen).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.11.6 Alleenstaande vrouwen en vrouwelijke gezinshoofden

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle vrouwen en meisjes met dit profiel krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- interne ontheemding
- gezinsstatus (bv. alleenstaande moeder)
- percepties van familie en samenleving
- niveau van bijstand door een ondersteunend of clannetwerk
- enz.

Vrouwen zonder ondersteunend of clannetwerk: een gegronde vrees voor vervolging zou over het algemeen worden aangetoond.

Potentieel verband: het behoren tot een bepaalde sociale groep (bv. vrouwen met buitenechtelijke kinderen).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.12 Kinderen

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: niet alle kinderen krijgen te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- gebied van herkomst
- gezinsstatus
- niveau van bijstand door een ondersteunend of clannetwerk
- enz.

Kinderen zonder ondersteunend of clannetwerk: een gegronde vrees voor vervolging zou over het algemeen worden aangetoond.

Potentieel verband: bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met de individuele omstandigheden van het kind. Zo kunnen buitenechtelijke kinderen worden vervolgd op grond van de omstandigheid dat ze tot een bepaalde sociale groep behoren.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

2.13 Personen met een handicap of ernstige medische problemen

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Risicoanalyse: het gebrek aan personeel en adequate infrastructuur om op passende wijze tegemoet te komen aan de behoeften van personen met (ernstige) medische problemen voldoet niet aan het vereiste van [artikel 6 ER](#) betreffende het bestaan van een actor die vervolging of ernstige schade veroorzaakt, tenzij de betrokkene opzettelijk gezondheidszorg wordt onthouden.

In het geval van **personen met een handicap** krijgen niet alle personen met dit profiel te maken met het risiconiveau dat vereist is om een gegronde vrees voor vervolging vast te stellen. Tot omstandigheden die het risico beïnvloeden, kunnen behoren:

- aard en zichtbaarheid van de geestelijke of lichamelijke handicap
- negatieve perceptie door de familie/gemeenschap
- bestaan van een ondersteunend netwerk
- enz.

Potentieel verband: het behoren tot een bepaalde sociale groep (bv. personen met een waarneembare lichamelijke handicap).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Subsidiaire bescherming

Artikel 15, punt a), ER

Doodstraf of executie

Laatst bijgewerkt: juni 2022

De federale regering van Somalië heeft de doodstraf niet afgeschaft en evenmin een moratorium op executies afgekondigd. Deze regering en andere actoren binnen het rechtsgebied van Somalië blijven doodvonnissen opleggen en uitvoeren voor andere misdrijven dan het opzettelijk doden van een persoon, met inbegrip van misdrijven die zijn gepleegd door daders die op dat moment nog geen 18 jaar waren. De doodstraf kan worden opgelegd voor misdrijven zoals verraad en spionage, en misdrijven die de openbare veiligheid in gevaar brengen.

De doodstraf kan door islamitische rechtbanken ook worden opgelegd voor het plegen van *hadd* misdrijven, zoals onwettige seksuele betrekkingen (*zina*), waaronder homoseksuele relaties.

Ook de Al-Shabaab-rechtbanken passen de sharia op een strikte en gewelddadige wijze toe en kunnen strenge straffen, zoals executies, opleggen voor de bovengenoemde *hadd* misdrijven, onder meer voor het aannemen van niet-islamitisch gedrag en voor spionage voor de regering of buitenlandse mogendheden.

Sommige profielen van verzoekers uit Somalië kunnen het risico lopen op de doodstraf of executie (bv. **2.6 Schenders van islamitische grondbeginselen en diepgewortelde gewoonten (of personen die als zodanig worden beschouwd), 2.10 LHBTIQ-personen, 2.2.3 Deserteurs van Al-Shabaab**) en die personen zouden in aanmerking komen voor de vluchtelingenstatus. In gevallen waarin er geen verband is met een grond uit het Verdrag van Genève, moet de behoefte aan subsidiaire bescherming zoals bedoeld in [artikel 15, punt a\), ER](#) worden onderzocht.

Merk op dat overwegingen in verband met [uitsluiting](#) relevant kunnen zijn.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Artikel 15, punt b), ER

Foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing

Laatst bijgewerkt: juni 2022

In het geval van verzoekers voor wie foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing een reëel risico kan zijn, zou er vaak een verband zijn met een reden voor vervolging zoals bedoeld in de definitie van een vluchteling, en deze individuen zouden daarom in aanmerking komen voor de vluchtelingenstatus. Toch moet, verwijzend naar gevallen waarin er geen verband is met een grond uit het Verdrag van Genève en waarin de verzoeker niet in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus, de behoefte aan subsidiaire bescherming zoals bedoeld in [artikel 15, punt b\), ER](#) worden onderzocht.

Bij het onderzoeken van de behoefte aan bescherming zoals bedoeld in [artikel 15, punt b\), ER](#) moet rekening worden gehouden met de volgende overwegingen:

- **Willekeurige arrestaties, wederrechtelijke vrijheidsberoving en gevangenisomstandigheden:** er moet bijzondere aandacht worden besteed zowel aan willekeurige arrestaties en wederrechtelijke vrijheidsberoving als aan gevangenisomstandigheden.

Met name na grote veiligheidsincidenten zijn stedelijke gevangenissen in Somalië soms overvol, waarbij de autoriteiten personen in voorlopige hechtenis vaak niet scheiden van veroordeelde gevangenen, met name in de zuidelijke en centrale regio's. Ten aanzien van deze gebieden, waaronder gebieden onder controle van Al-Shabaab, wordt aangenomen dat de omstandigheden in de gevangenissen zwaar en soms levensbedreigend zijn als gevolg van slechte sanitaire voorzieningen en hygiëne, onvoldoende voedsel en water en gebrek aan medische zorg. Er zijn meldingen gemaakt van ziekte-uitbraken en lange perioden van voorlopige hechtenis. Naar verluidt voldeden de gevangenissen Garowe in Puntland en Hargeisa in Somaliland aan de internationale normen en werden zij goed beheerd. Rekening houdend met het bovenstaande kunnen sommige gevallen in aanmerking komen op grond van [artikel 15, punt b\), ER](#).

- **Lijfstraffen:** lijfstraffen voor de zogeheten *hadd* misdrijven kunnen worden opgelegd uit hoofde van de sharia of door Al-Shabaab-rechtbanken. Als er geen verband is met een reden voor vervolging, dan kan de omstandigheid dat men dergelijke straffen moet ondergaan onder [artikel 15, punt b\), ER](#) vallen.
- **Crimineel geweld:** criminaliteit is wijdverbreid in Somalië. De gemelde misdrijven omvatten moorden, seksueel geweld, ontvoeringen, banditisering, diefstal, overvallen, afpersing, piraterij, kinder-/mensenhandel, mensen- en/of wapensmokkel. Als er geen

verband is met een reden voor vervolging, dan kan de omstandigheid dat men slachtoffer van dergelijke misdrijven wordt onder [artikel 15, punt b\), ER](#) vallen.

- **Niet-beschikbaar zijn van gezondheidszorg:** opgemerkt moet worden dat ernstige schade moet plaatsvinden in de vorm van het gedrag van een actor ([artikel 6 ER](#)). Het in het algemeen niet-beschikbaar zijn van gezondheidszorg, onderwijs of andere sociaaleconomische elementen (bv. situatie van intern ontheemden, moeilijkheden bij het vinden van mogelijkheden om in het levensonderhoud te voorzien, huisvesting) worden op zich niet beschouwd als vallend binnen het bestek van onmenselijke of vernederende behandeling zoals bedoeld in [artikel 15, punt b\), ER](#), tenzij er sprake is van opzettelijk gedrag van een actor, bijvoorbeeld het opzettelijk onthouden van passende gezondheidszorg aan de verzoeker.
- **Sociaaleconomische omstandigheden:** de bevolking in Somalië wordt geconfronteerd met aanhoudende sociaaleconomische uitdagingen als gevolg van ernstige armoede en zeer onzekere omstandigheden op het gebied van werkgelegenheid, huisvesting, voedsel- en watervoorziening. Naast gewelddadige conflicten dragen klimaatschokken, waaronder droogtes en overstromingen, bij tot ontheemding en verdere kwetsbaarheden. Bovendien vormen (herhaalde) uitzettingen uit overheidsgebouwen en door particuliere verhuurders in Somalië een voortdurend risico voor kwetsbare gemeenschappen, waaronder intern ontheemden die in collectieve nederzettingen wonen en andere arme stadsbewoners in dichtbevolkte gebieden.

Daarnaast is gemeld dat Al-Shabaab de commerciële activiteiten in de door haar gecontroleerde gebieden is blijven belemmeren en de levering van humanitaire hulp heeft verstoord.

Zoals eerder aangegeven moet ernstige schade de vorm aannemen van gedrag van een actor ([artikel 6 ER](#)). Algemene slechte sociaaleconomische omstandigheden worden op zich niet beschouwd als vallend binnen het bestek van onmenselijke of vernederende behandeling zoals bedoeld in [artikel 15, punt b\), ER](#), tenzij er sprake is van opzettelijk gedrag van een actor. Wanneer deze sociaaleconomische omstandigheden echter het gevolg zijn van een opzettelijke gedraging van een actor (bv. in geval van verstoringen van humanitaire hulp door Al-Shabaab, gedwongen uitzettingen), kunnen deze omstandigheden na een individuele beoordeling in aanmerking komen op grond van [artikel 15, punt b\), ER](#).

Andere gevallen waarin er een reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 15, punt b), ER kan bestaan, zijn onder meer bepaalde situaties onder profiel **2.7 Personen betrokken bij bloedvetes/clangeschillen**, waarbij geen verband met een reden voor vervolging is vastgesteld.

Merk op dat overwegingen in verband met [uitsluiting](#) relevant kunnen zijn.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Artikel 15, punt c), ER

Ernstige en individuele bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict

Laatst bijgewerkt: juni 2022

De elementen die nodig zijn om [artikel 15, punt c\), ER](#) toe te passen, zijn:

Figuur 3. Artikel 15, punt c), ER: elementen van de beoordeling.

Om [artikel 15, punt c\), ER](#) toe te passen, moeten bovenstaande elementen cumulatief zijn vastgesteld.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Hieronder volgt een samenvatting van de relevante conclusies wat betreft de situatie in Somalië:

a. Gewapend conflict:

Er vinden verschillende conflicten/rivaliteiten plaats op het grondgebied van Somalië:

- **Gewapend conflict tussen Al-Shabaab en partijen, groeperingen enz. die Al-Shabaab bestrijden:** in Somalië vindt een niet-internationaal gewapend conflict met

Al-Shabaab plaats, terwijl de groepering delen van het land controleert. De federale regering van Somalië, de deelstaten, sommige clans en andere internationale actoren, zoals Ethiopië, Kenia, de VS en AMISOM, zijn in verschillende mate en in verschillende vormen betrokken bij het langdurige conflict tegen Al-Shabaab.

- **De rivaliteiten tussen en binnen clans:** clans concurreren vaak met elkaar en met andere actoren zoals de federale regering van Somalië of de deelstaten. Er is melding gemaakt van het bestaan van clanmilities in heel Somalië, waaronder Puntland en Somaliland. In sommige gevallen zijn de rellen geëscaleerd tot gewapende confrontaties, waardoor zij de vorm aannemen van een gewapend conflict in de zin van [artikel 15, punt c\), ER](#).
- **Gewapend conflict tegen ISS:** diverse strijdkrachten, waaronder AFRICOM, de federale veiligheidstroepen en de strijdkrachten van Puntland, zijn in verschillende mate betrokken bij een gewapend conflict tegen ISS. Hoewel ISS voornamelijk actief is in Puntland, voert zij ook aanvallen uit in Mogadishu en elders. Voorts bestrijden Al-Shabaab en ISS elkaar ook.
- **Puntland versus Somaliland:** Puntland en Somaliland betwisten de controle over gebieden van de regio's Sool en Sanaag en over het gebied Ayn, dat deel uitmaakt van de regio Togdheer. Begin 2020 werden botsingen in het kader van dit conflict gemeld.
- **Andere rivaliteiten:** in Somalië vinden ook andere soorten confrontaties plaats, die niet noodzakelijkerwijs uitgroeien tot gewapende confrontaties. Hierbij gaat het onder meer om de federale regering van Somalië versus de deelstaten, de controle- en governancedynamiek binnen de federale regering van Somalië, en deze federale regering versus Somaliland. In sommige gevallen zijn gewapende confrontaties gemeld.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- b. Burger:** [Artikel 15, punt c\), ER](#) is van toepassing op een persoon die geen lid is van een van de partijen bij het conflict en niet deelneemt aan de vijandelijkheden, waaronder mogelijk voormalige strijders die daadwerkelijk en permanent gewapende activiteiten hebben afgezworen. De verzoeken door personen die vallen onder de volgende profielen moeten zorgvuldig worden onderzocht. Op basis van een individuele beoordeling, zou kunnen worden vastgesteld dat deze verzoekers niet als burger kunnen worden aangemerkt zoals bedoeld in [artikel 15, punt c\), ER](#). Voorbeelden:

- Leden van de veiligheidstroepen van de federale regering van Somalië, waaronder het Somalische nationale leger, de speciale troepen, de nationale inlichtingen- en veiligheidsdienst en de Somalische politie

- Leden van de strijdkrachten van de deelstaten
- Leden van de strijdkrachten van Somaliland
- Leden van Al-Shabaab
- Leden van clanmilities
- Leden van ISS.

Actieve deelname aan vijandelijkheden blijft niet beperkt tot het openlijk dragen van wapens, maar kan ook aanzienlijke logistieke en/of administratieve ondersteuning van strijders omvatten.

Het is van belang te benadrukken dat de beoordeling van de beschermingsbehoeften toekomstgericht is. Daarom moet in de eerste plaats worden onderzocht of de verzoeker bij terugkeer een burger is of niet. Dat de persoon in kwestie in het verleden aan vijandelijkheden heeft deelgenomen, betekent niet per se dat [artikel 15, punt c\), ER](#) niet op hem of haar van toepassing is.

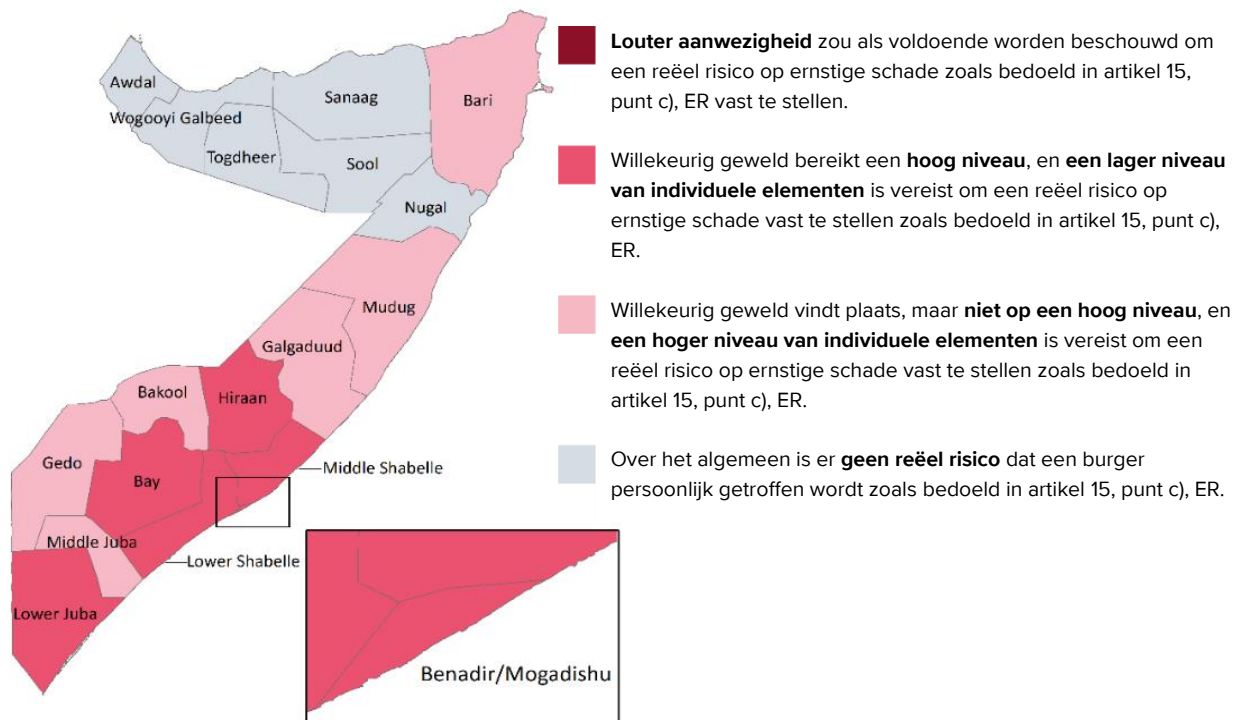

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- c. Willekeurig geweld:** Willekeurig geweld vindt in verschillende mate plaats op verschillende delen van het grondgebied van Somalië. De kaart hieronder geeft een overzicht van de beoordeling van willekeurig geweld en illustreert ze per regio in Somalië. Deze beoordeling is gebaseerd op een holistische analyse, waaronder kwantitatieve en kwalitatieve informatie voor de referentieperiode (in eerste instantie 1 januari 2020 – 30 juni 2021). Up-to-date informatie uit het land van herkomst moet altijd worden meegenomen in de individuele beoordeling.

Figuur 4. Niveau van willekeurig geweld in Somalië (op basis van informatie tot en met 30 juni 2021).

We merken op dat er in Somalië geen regio's zijn waar de mate van willekeurig geweld dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar de betrokken regio, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico op de in artikel 15, punt c), ER bedoelde bedreiging zou lopen.

Met het oog op het richtsnoer worden de regio's van Somalië als volgt ingedeeld:

Gebieden waar "loutere aanwezigheid" in het gebied onvoldoende zou zijn om een reëel risico op de in [artikel 15, punt c\)](#), ER bedoelde ernstige schade vast te stellen; willekeurig geweld bereikt echter **een hoog niveau** en dienovereenkomstig is **een lager niveau van individuele elementen** vereist voor zwaarwegende gronden om aan te nemen dat een burger die is teruggekeerd naar het grondgebied, een reëel risico op ernstige schade loopt zoals bedoeld in [artikel 15, punt c\)](#), ER.

Dit omvat de regio's *Bay*, *Banaadir/Mogadishu*, *Hiiraan*, *Midden-Shabelle*, *Neder-Juba* en *Neder-Shabelle*.

Gebieden waar willekeurig geweld plaatsvindt, maar **niet op een hoog niveau** en waar dienovereenkomstig **een hoger niveau van individuele elementen** vereist is voor zwaarwegende gronden om aan te nemen dat een burger die is teruggekeerd naar het gebied een reëel risico op ernstige schade zou lopen zoals bedoeld in [artikel 15, punt c\), ER](#).

Dit omvat de regio's *Bakool, Bari, Galguduud, Gedo, Midden-Juba* en *Mudug*.

Gebieden waar er over het algemeen **geen reëel risico** bestaat dat een burger persoonlijk getroffen wordt zoals bedoeld in [artikel 15, punt c\), ER](#).

Dit omvat de regio's *Awdal, Nugaal, Sanaag, Sool, Togdheer* en *Woqooyi Galbeed*.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

d. Ernstige en individuele bedreiging: Binnen de context van de “glijdende schaal” moet elk geval apart worden beoordeeld, rekening houdend met de aard en de intensiteit van het geweld in de regio, samen met alle persoonlijke omstandigheden die zich voordoen in het geval van de verzoeker. Bepaalde persoonlijke omstandigheden kunnen bijdragen aan een groter risico op willekeurig geweld, waaronder de directe en indirecte gevolgen daarvan. Het is niet haalbaar om op omvattende wijze aan te geven om welke persoonlijke omstandigheden het gaat en hoe deze moeten worden beoordeeld. Hieronder staan wel enkele voorbeelden van omstandigheden die een invloed kunnen uitoefenen op het vermogen van een persoon om risico's met betrekking tot willekeurig geweld bij een gewapend conflict te beoordelen en/of te vermijden:

- leeftijd
- gezondheidstoestand en handicap, waaronder psychische problemen
- economische situatie
- kennis van het gebied
- beroep en/of woonplaats
- familieleden of clan-/ondersteunend netwerk

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

e. Bedreiging van het leven of de persoon: het risico op schade zoals bedoeld in [artikel 15, punt c\), ER](#) wordt eerder geformuleerd als een “bedreiging van het leven of de persoon van een burger” dan als een (bedreiging van) een specifieke gewelddaad. Enkele van de vaak gemelde soorten schade aan het leven of de persoon van burgers in Somalië zijn

moord, letsel, ontvoering, gedwongen ontheemding, hongersnood door voedselonzekeerheid enz.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

- f. **Verband:** het verband “als gevolg van” heeft betrekking op het verband tussen het willekeurige geweld en de schade (ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger) en omvat:
- schade die rechtstreeks veroorzaakt wordt door het willekeurige geweld of door daden die gepleegd worden door de actoren in het conflict, *en*
 - schade die indirect veroorzaakt wordt door het willekeurige geweld in een gewapend conflict. Indirecte gevolgen worden enkel tot bepaalde hoogte in overweging genomen en voor zover er een aantoonbaar verband is met het willekeurige geweld, bijvoorbeeld: wijdverspreid crimineel geweld ten gevolge van wetteloosheid, vernietiging van de noodzakelijke middelen van bestaan, vernietiging van infrastructuur, ontzegging van of beperkte toegang tot humanitaire bijstand. Gewapende conflicten en/of sluiting of vernietiging van wegen kunnen ook leiden tot problemen in de voedseltoevoer waardoor er hongersnood kan ontstaan, of tot beperkte of geen toegang tot medische voorzieningen in bepaalde gebieden in Somalië.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Actoren van bescherming

Laatst bijgewerkt: juni 2022

[Artikel 7 ER](#) bepaalt dat bescherming alleen kan worden geboden door:

a. de staat;

b. partijen of organisaties die de staat of een aanzienlijk deel van het grondgebied van de staat beheersen;

op voorwaarde dat ze **bereid en in staat** zijn om bescherming te bieden, die:

effectief en van **niet-tijdelijke aard is**.

In het algemeen wordt dergelijke bescherming geboden wanneer de genoemde actoren redelijke maatregelen tot voorkoming van vervolging of het lijden van ernstige schade treffen, onder andere door de **instelling van een doeltreffend juridisch systeem voor de opsporing, gerechtelijke vervolging en bestraffing** van handelingen die vervolging of ernstige schade inhouden,

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

De Somalische staat

De president is het staatshoofd, het symbool van de nationale eenheid en de hoeder van de grondwet.

Op het niveau van de federale regering van Somalië wordt de wetgevende bevoegdheid uitgeoefend door het federaal parlement. De uitvoerende macht bestaat uit de Raad van Ministers. In de deelstaten zijn er ook lokale parlementen. Puntland heeft belangrijke mechanismen voor institutionele opbouw en governance ontwikkeld. Er spelen echter nog steeds een aantal problemen in Puntland.

De rechterlijke macht bestaat uit het grondwettelijk hof, de rechtbanken op het niveau van de federale regering en de rechtbanken in de deelstaten. Krachtens de voorlopige grondwet is de rechterlijke macht onafhankelijk van de wetgevende en uitvoerende macht. Van alle deelstaten heeft Puntland veruit het meest gevorderde (formeel) rechtsstelsel. De islam is de staatsgodsdienst en de sharia is de grondslag van zowel het gewone als het gewoonterecht.

Het formele rechtsstelsel is slechts een deel van het samengestelde rechtsstelsel in Somalië, dat ook gewoonterecht en shariarechtspraak omvat. De onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechterlijke macht worden niet altijd door de regering geëerbiedigd. Bovendien zijn lokale rechtbanken vaak afhankelijk van lokale clans en staan zij onder invloed van clanpolitiek. Het recht op een eerlijk en openbaar proces wordt vaak helemaal niet gehandhaafd, waarbij de autoriteiten de meeste rechten met betrekking tot gerechtelijke procedures niet eerbiedigen.

Vrouwen, kinderen en leden van minderheidsgroepen ondervinden vaak problemen bij de toegang tot de rechter.

De staatsveiligheidsarchitectuur vertoont nog altijd ernstige tekortkomingen, met gevolgen op alle andere gebieden. Als gevolg daarvan zijn de veiligheids-, politieke en bestuurlijke bevoegdheden van de deelstaten vaak nog steeds zeer beperkt. Verscheidene kwesties hebben een aanzienlijke invloed op het effectieve vermogen van het Somalische nationale leger om militaire operaties tegen Al-Shabaab uit te voeren, waarbij deze groepering ook nog eens in de nationale inlichtingen- en veiligheidsdienst is geïnfiltreerd. Van alle politiediensten van de deelstaten is de staatspolitie van Puntland omschreven als de enige staatspolitiedienst die naar behoren functioneert. Anderzijds heeft de maritieme politie van Puntland zich diverse officiële beleidsfuncties in Bosasso toegeëigend en is zij betrokken geraakt bij de politiek van Puntland, clanrivaliteiten en geopolitieke conflicten, terwijl zij ook wordt ingezet om Al-Shabaab en ISS te bestrijden. Zij fungeert nog steeds als de lijfwacht van de huidige overheidsdiensten van Puntland. PMP is ook met de maritieme politie van Puntland verwickeld geraakt in een strijd om de toegang tot en controle over Bosasso. Zowel de maritieme politie van Puntland als de beveiligingsmacht van Puntland opereren buiten de Somalische grondwet en veiligheidsarchitectuur om, waarbij laatstgenoemde als particuliere hulpgroepering werkt.

Het Somalische veelkoppige rechtsstelsel vertoont nog steeds aanzienlijke tekortkomingen en is niet bij machte om daden die vervolging of ernstige schade inhouden, doeltreffend op te sporen, te vervolgen en te bestraffen. Voorts staat de rechtshandhaving voortdurend onder druk door de verschillende conflicten die in Somalië plaatsvinden, waaronder het conflict met Al-Shabaab.

Daarom kan worden geconcludeerd dat de Somalische staat in het algemeen niet zou worden beschouwd als een actor van bescherming die voldoet aan de criteria van [artikel 7 ER](#).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Autoriteiten van Somaliland

De autoriteiten van Somaliland beschikken over hun eigen wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht.

Ondanks een aantal problemen bij de strijdkrachten van Somaliland zijn zij erin geslaagd te voorkomen dat Al-Shabaab voet aan de grond krijgt in het gebied.

De rechtspraak in Somaliland is vergelijkbaar met die in de rest van Somalië: een combinatie van gewone rechtbanken met zowel *xeer* als sharia. Alle drie de stelsels worden erkend in de grondwet van Somaliland.

Somaliland heeft het aantal (gewone) rechters in minder dan tien jaar verdubbeld en heeft mobiele rechtbanken ingevoerd ter verbetering van de toegang tot de rechter voor plattelandsgebieden die moeilijker bereikbaar zijn. De (gewone) rechtspraak gaat echter nog steeds gebukt onder een aantal problemen, zoals hoge gerechtskosten en wijdverbreide beschuldigingen van corruptie. In Somaliland genoten verdachten in het algemeen het vermoeden van onschuld en het recht op een eerlijk proces.

Vrouwen, kinderen en leden van minderheidsgroepen ondervinden vaak problemen bij de toegang tot de rechter.

Geconcludeerd kan worden dat de autoriteiten van Somaliland in de gebieden die onder hun controle staan, afhankelijk van de individuele omstandigheden van het geval, in staat en bereid kunnen worden geacht bescherming te bieden die voldoet aan de vereisten van [artikel 7 ER](#). In de gebieden die door Somaliland en Puntland worden betwist zou in het algemeen niet aan de criteria van [artikel 7 ER](#) worden voldaan.

Bij de beoordeling van de beschikbaarheid van bescherming door de autoriteiten van Somaliland moet rekening worden gehouden met individuele omstandigheden zoals thuisgebied, leeftijd, geslacht, clan, sociale en economische situatie, actor van vervolging en het soort mensenrechtenschendingen. Bescherming door de autoriteiten van Somaliland wordt over het algemeen niet geacht beschikbaar te zijn voor leden van minderheidsgroepen, LHBTIQ-personen en vrouwen, met name in gevallen van seksueel en gendergerelateerd geweld.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Al-Shabaab

Er is geen functioneel formeel rechtstelsel in de door Al-Shabaab gecontroleerde gebieden. Al-Shabaab heeft zowel op het grondgebied dat onder haar controle staat als daarbuiten mobiele rechtbanken ingesteld, onder meer in Mogadishu. Deze rechtbanken passen de sharia in de meest strikte vorm toe, met als gevolg executies en lijfstraffen.

Al-Shabaab heeft willekeurige arrestaties verricht op basis van twijfelachtige of valse beschuldigingen. Haar rechtbanken hebben tot dusver geen vertegenwoordiging in rechte of hoger beroep toegestaan. De rechtspleging van de groepering vond tot nu toe plaats zonder de slachtoffers te raadplegen of rekening te houden met de bredere context van een strafbaar feit.

Door het gebrek aan een eerlijke rechtsgang en de aard van de straffen kan het parallelle rechtsmechanisme dat bij Al-Shabaab werkt niet als legitieme vorm van bescherming gezien worden. Verder rekening houdend met haar vele mensenrechtenschendingen kan geconcludeerd worden dat Al-Shabaab niet in aanmerking komt als actor van bescherming die doeltreffende, niet-tijdelijke en toegankelijke bescherming kan bieden.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Overwegingen met betrekking tot clanondersteuning

De meeste Somaliërs verlaten zich op de steun van verwanten uit de patrilineaire clan. Clans kunnen hun leden verschillende vormen van ondersteuning bieden.

In het kader van *xeer*, het traditionele rechtssysteem in onder meer Somalië, treden clanoudsten op als bemiddelaar of arbiter en spelen zij een centrale rol bij de beslechting van lokale geschillen en geschillen binnen clans.

De door clans in Somalië verleende steun kan niet worden geacht te voldoen aan de vereisten van [artikel 7 ER](#)⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ HvJ-EU, *Secretary of State for the Home Department tegen O A.*, C-255/19, Tweede kamer, arrest van 20 januari 2021 (OA).

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Binnenlands vluchtalternatief

Laatst bijgewerkt: juni 2022

De benodigde elementen voor toepassing van [artikel 8 ER](#) zijn:

Figuur 5. Binnenlands vluchtalternatief: elementen van de beoordeling.

Met betrekking tot deze elementen moet de behandelend ambtenaar bij de beoordeling van de toepasselijkheid van het binnenlands vluchtalternatief rekening houden met de algemene situatie in het respectieve deel van Somalië en met de individuele omstandigheden van de verzoeker. De bewijslast ligt bij de beslissingsautoriteit, terwijl de verzoeker verplicht blijft mee te werken. De verzoeker heeft ook het recht om elementen aan te dragen en te wijzen op specifieke redenen waarom het binnenlands vluchtalternatief niet op hem of haar zou mogen worden toegepast. Deze elementen moeten door de beslissingsautoriteit worden beoordeeld.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Deel van het land

Laatst bijgewerkt: juni 2022

De eerste stap in de analyse van het binnenlands vluchtalternatief is het identificeren van een bepaald deel van het land met betrekking waartoe de criteria van [artikel 8 ER](#) in het individuele geval zouden worden onderzocht.

De voorbeelden van Mogadishu, Garowe en Hargeisa zijn geselecteerd als de belangrijkste stedelijke centra in Somalië, met inbegrip van Puntland en Somaliland.

Bij het bepalen van het relevante deel van het land dat als binnenlands vluchtalternatief moet worden beoordeeld, zou de clan van de verzoeker een belangrijke overweging zijn. Voor verzoekers uit de clanfamilie Darod/Harti kan Garowe bijvoorbeeld bijzonder relevant zijn voor de beoordeling. Evenzo kan Hargeisa bijzonder relevant zijn voor de

beoordeling met betrekking tot verzoekers die afkomstig zijn uit Somaliland en/of tot de clanfamilie Isaaq behoren. Voor verzoekers uit andere clans kan Mogadishu relevanter zijn voor de beoordeling vanwege de aanwezigheid van meerdere clans in de stad.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Veiligheid

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Aan het veiligheids criterium zou zijn voldaan wanneer er geen gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bestaat, of wanneer bescherming beschikbaar is.

Figuur 6. Binnenlands vluchtalternatief: beoordeling van het veiligheidsvereiste.

Afwezigheid van vervolging of ernstige schade

Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met:

► de algemene veiligheidssituatie met betrekking tot willekeurig geweld

De algemene veiligheidssituatie in het specifieke deel van het land dat in het individuele geval als binnenlands vluchtalternatief wordt onderzocht, moet worden beoordeeld overeenkomstig de analyse in de paragraaf over [artikel 15, punt c\), ER](#).

De conclusies met betrekking tot de steden Mogadishu, Garowe en Hargeisa luiden als volgt:

Mogadishu: willekeurig geweld bereikt een hoog niveau, en dienovereenkomstig is **een lager niveau van individuele elementen** vereist voor zwaarwegende gronden om aan te nemen dat een burger die is teruggekeerd naar het gebied een reëel risico op ernstige schade zou lopen zoals bedoeld in artikel 15, punt c), ER.

Garowe: over het algemeen is er **geen reëel risico** dat een burger persoonlijk getroffen wordt zoals bedoeld in artikel 15, punt c), ER.

Hargeisa: over het algemeen is er **geen reëel risico** dat een burger persoonlijk getroffen wordt zoals bedoeld in artikel 15, punt c), ER.

► **de actor van vervolging of ernstige schade en de reikwijdte ervan**

Indien de persoon (bv. een journalist) vreest voor vervolging of ernstige schade vanwege **overheidsactoren**, dan wordt aangenomen dat er geen binnenlands vluchtalternatief beschikbaar is ([overweging 27 ER](#)).

In specifieke gevallen, wanneer de reikwijdte van een bepaalde overheidsactor duidelijk beperkt is tot een bepaald geografisch gebied (bv. autoriteiten van deelstaten, autoriteiten van Somaliland), wordt met betrekking tot andere delen van Somalië mogelijk aan het veiligheids criterium voldaan.

In Zuid-Centraal-Somalie zou in het algemeen niet aan het veiligheids criterium zijn voldaan in geval van vervolging door **Al-Shabaab**. Wat Puntland en Somaliland betreft, kan het binnenlands vluchtalternatief, afhankelijk van de individuele omstandigheden, als veilig worden beschouwd. Naast andere relevante factoren moet er terdege rekening worden gehouden met het vermogen van Al-Shabaab om personen op te sporen en tot doelwit te maken in gebieden waarover zij geen controle heeft, de manier waarop Al-Shabaab tegen de verzoeker aankijkt en de vraag of er sprake is van een persoonlijke vijandschap.

De aanwezigheid van andere actoren van vervolging of ernstige schade, zoals **ISS en clans**, is over het algemeen geografisch beperkter. In sommige gevallen wordt, afhankelijk van de individuele omstandigheden, mogelijk aan het veiligheids criterium in het kader van het binnenlands vluchtalternatief voldaan.

Wanneer de verzoeker wordt geconfronteerd met vervolging of ernstige schade om redenen die verband houden met de heersende sociale normen in Somalië en de actor van vervolging of ernstige schade de **Somalische samenleving in haar geheel** is (bv. voor LHBTIQ-personen), zou het binnenlands vluchtalternatief in het algemeen niet als veilig worden beschouwd.

Voor bepaalde bijzonder kwetsbare personen, zoals sommige vrouwen en kinderen, geldt dat als de actor van vervolging of ernstige schade de **familie of clan (in bredere zin)** is (bijvoorbeeld VGV, gedwongen huwelijken), het binnenlands vluchtalternatief in het algemeen niet zou voldoen aan het veiligheidsvereiste, rekening houdend met de reikwijdte van deze actoren, het gebrek aan bescherming van de staat en hun kwetsbaarheid voor mogelijke andere vormen van vervolging of ernstige schade.

Zie het hoofdstuk [Actoren van vervolging of ernstige schade](#).

► **of het profiel van de verzoeker als prioritair doelwit wordt beschouwd door de actor van vervolging of ernstige schade**

Het profiel van de verzoek(st)er zou hem of haar tot een prioritair doelwit kunnen maken, waardoor het waarschijnlijker wordt dat de actor van vervolging of ernstige schade probeert hem of haar op de potentiële locatie van het binnenlands vluchtalternatief te traceren.

► **het gedrag van de verzoeker**

Redelijkerwijs kan niet worden verwacht dat de verzoeker zich onthoudt van praktijken die van fundamenteel belang zijn voor zijn of haar identiteit, zoals praktijken die verband houden met zijn of haar godsdienst of seksuele geaardheid en genderidentiteit, om het risico op vervolging of ernstige schade te voorkomen.

► **andere risicoverhogende omstandigheden**

De informatie in het hoofdstuk [Vluchtelingenstatus](#) moet worden gebruikt om deze beoordeling te ondersteunen.

Beschikbaarheid van bescherming tegen vervolging of ernstige schade

Bij wijze van alternatief kan worden vastgesteld dat aan het veiligheidsvereiste is voldaan indien de verzoeker toegang zou hebben tot bescherming tegen vervolging of ernstige schade, zoals bedoeld in [artikel 7 ER](#), in het gebied waar het binnenlands vluchtalternatief wordt overwogen. Bij vervolging door de staat geldt het vermoeden dat er geen staatsbescherming beschikbaar is.

Met betrekking tot **Mogadishu** wordt mogelijk **slechts in uitzonderlijke gevallen** aan het veiligheidsvereiste voldaan. Er moet rekening worden gehouden met individuele omstandigheden.

Met betrekking tot **Garowe** en **Hargeisa** wordt mogelijk aan het veiligheidsvereiste voldaan, afhankelijk van het profiel en de individuele omstandigheden van de verzoeker.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

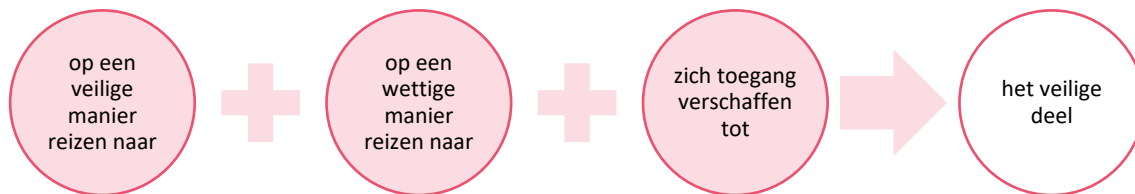

Reizen en toegang

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Indien aan het criterium “veiligheid” is voldaan, moeten de behandelend ambtenaren als volgende stap vaststellen of een verzoeker:

Figuur 7. Reizen en toegang als vereisten voor het binnenlands vluchtalternatief.

Er zij op gewezen dat in de context van Somalië de drie vereisten in samenhang met elkaar moeten worden gelezen.

De individuele omstandigheden van de verzoeker moeten ook in aanmerking worden genomen bij de beoordeling of hij of zij veilig en wettig kan reizen naar en zich toegang kan verschaffen tot een deel van het land.

Voor verzoekers die aan het “veiligheidscriterium” voldoen, moet de beschikbaarheid van het binnenlands vluchtalternatief worden beoordeeld aan de hand van een beoordeling van de vereisten inzake veilig en wettig reizen en zich toegang verschaffen.

Op basis van de beschikbare COI wordt geconcludeerd dat er een aantal veiligheidsproblemen zijn met betrekking tot veilig reizen naar Mogadishu. Met betrekking tot Garowe en Hargeisa wordt geconcludeerd dat een persoon in het algemeen zonder ernstige risico's naar deze steden kan gaan.

Om naar Mogadishu, Garowe en Hargeisa te reizen is het bezit van identificatiedocumenten mogelijk vereist om de controlepunten te kunnen passeren.

Om naar Hargeisa te reizen zijn identificatiedocumenten vereist die zijn afgegeven door de autoriteiten van Somaliland, of een reisdocument zoals een visum. Het bezit van een visum van 30 dagen zou niet volstaan om aan te nemen dat de verzoeker zich in de stad kan vestigen. Er moet rekening worden gehouden met het profiel en de individuele omstandigheden van de verzoeker.

Hoewel het behoren tot een clan geen wettelijk vereiste is om te reizen naar en zich toegang te verschaffen tot Mogadishu, Garowe en Hargeisa, zou het een cruciale factor zijn om rekening mee te houden bij het onderzoeken van de vereisten van redelijkheid om zich in een van deze steden te vestigen.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

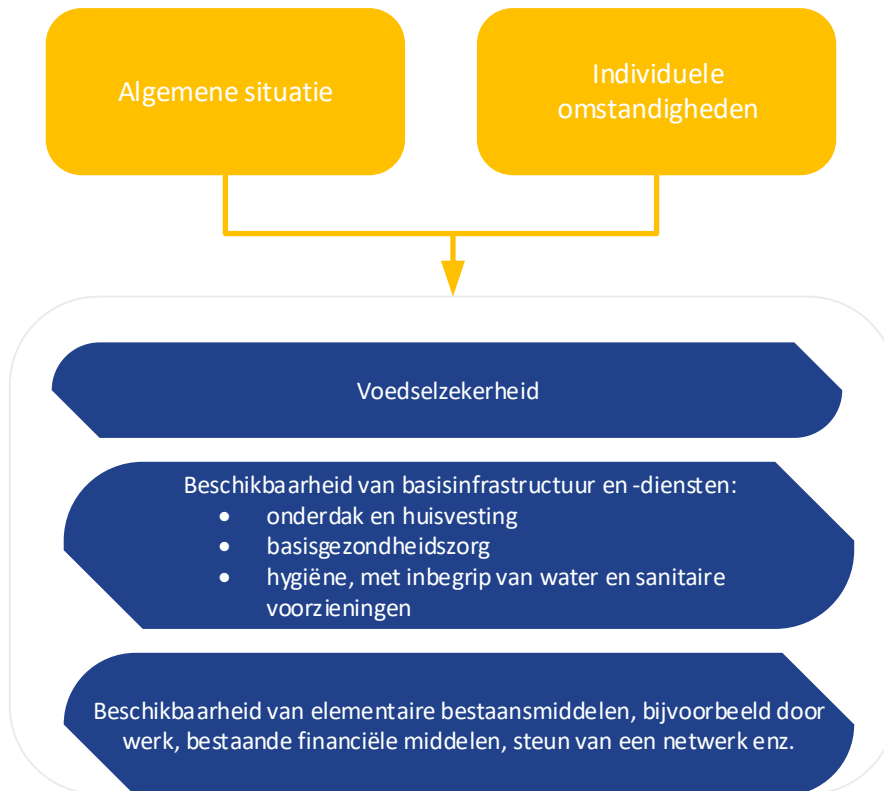
Redelijkheid van vestiging

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Volgens [artikel 8 ER](#) kan het binnenlands vluchtalternatief alleen van toepassing zijn indien van de verzoeker “redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij zich vestigt” in het voorgestelde gebied van binnenlandse bescherming.

Bij de toepassing van de redelijkheidstoets moet worden onderzocht of aan de basisbehoeften van de verzoeker, zoals voedsel, onderdak en hygiëne, kan worden voldaan. Daarnaast moet goed worden gekeken naar de mogelijkheid voor de persoon om zijn of haar eigen levensonderhoud en het levensonderhoud van zijn of haar gezin te waarborgen, alsmede naar de beschikbaarheid van basisgezondheidszorg. De beoordeling moet gebaseerd zijn op de algemene situatie in het land en de individuele omstandigheden van de verzoeker.

Figuur 8. Binnenlands vluchtalternatief: beoordeling van het redelijkheidsvereiste.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Algemene situatie

De algemene situatie in het betrokken gebied moet worden onderzocht aan de hand van de hierboven beschreven criteria, en niet aan de hand van normen in Europa of andere gebieden in het land van herkomst.

De algemene omstandigheden in Mogadishu, Garowe en Hargeisa, beoordeeld in het licht van de bovengenoemde factoren, brengen aanzienlijke ontberingen mee. Zij staan echter de redelijkheid om zich in de steden als zodanig te vestigen niet in de weg. Met name bij de beoordeling van de redelijkheid van het binnenlands vluchtalternatief voor Mogadishu moet een zorgvuldig onderzoek plaatsvinden.

Het vermogen van de betrokkene om in de bovengenoemde omstandigheden zijn weg te vinden in de drie steden zal meestal afhangen van de toegang tot clanondersteuning en financiële middelen, en in individuele gevallen wordt mogelijk aan het redelijkheidsvereiste voldaan. Ook moet rekening worden

gehouden met de gevolgen van COVID-19 voor de economische situatie en het gezondheidszorgstelsel.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Individuele omstandigheden

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Naast de algemene situatie op het gebied van potentiële binnenlandse vluchtalternatieven moet bij de beoordeling of het redelijk is dat de verzoeker zich in dat deel van het land vestigt, rekening worden gehouden met de individuele omstandigheden van de verzoeker, zoals:

- het behoren tot een clan en ondersteunend netwerk
- leeftijd
- geslacht
- gezondheidstoestand
- godsdienst
- lokale kennis
- sociale en economische achtergrond, opleidingsniveau
- burgerlijke documentatie
- enz.

De individuele overwegingen kunnen betrekking hebben op bepaalde kwetsbaarheden van de verzoeker en op de beschikbare overlevingsmechanismen, die van invloed kunnen zijn bij het bepalen in hoeverre het redelijk zou zijn dat de verzoeker zich in een bepaald gebied vestigt. Er zij op gewezen dat deze factoren niet absoluut zijn en elkaar vaak overlappen in het geval van de specifieke verzoeker, wat tot verschillende conclusies over de redelijkheid van het binnenlands vluchtalternatief zou leiden.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Conclusies over redelijkheid

Laatst bijgewerkt: juni 2022

De algemene conclusies over de redelijkheid van het binnenlands vluchtalternatief voor specifieke profielen van verzoekers zijn gebaseerd op een beoordeling van de algemene situatie in Mogadishu, Garowe en Hargeisa en de individuele omstandigheden van dergelijke verzoekers, zoals hierboven uiteengezet.

Mogadishu

Op basis van de algemene situatie in Mogadishu en rekening houdend met de toepasselijke individuele omstandigheden kan het binnenlands vluchtalternatief in Mogadishu slechts in uitzonderlijke gevallen een redelijk alternatief zijn. Dergelijke uitzonderlijke gevallen zouden met name betrekking hebben op **sommige gezonde mannen en gehuwde stellen zonder kinderen** zonder extra kwetsbaarheden, die tot lokale meerderheidsclans behoren en over een onderwijs- en beroepsachtergrond beschikken die hun toegang tot werk vergemakkelijkt of over een ondersteunend netwerk dat hen kan helpen bij het voorzien in hun basislevensonderhoud, of op personen die anderszins over voldoende financiële middelen beschikken. In het geval van stellen moet het basislevensonderhoud voor beide echtgenoten gewaarborgd zijn op de locatie van het binnenlands vluchtalternatief.

Garowe en Hargeisa

In het geval van **alleenstaande gezonde mannen en gehuwde stellen zonder kinderen zou** het binnenlands vluchtalternatief **redelijk kunnen zijn** voor degenen die tot de lokale meerderheidsclan behoren, op de steun van die clan kunnen rekenen en geen extra kwetsbaarheden hebben.

In het geval van **gezinnen met kinderen en niet-begeleide minderjarigen zou** een binnenlands vluchtalternatief **in het algemeen niet redelijk zijn**. Individuele omstandigheden en het belang van het kind moeten naar behoren worden beoordeeld.

In het geval van verzoekers uit **minderheidsgroepen**, met inbegrip van clans die in de lokale context van de voorgestelde locatie van het binnenlands vluchtalternatief als minderheden kunnen worden beschouwd, **zou** het binnenlands vluchtalternatief **in het algemeen niet redelijk zijn**.

In het geval van **andere profielen** moet bij de beoordeling van de redelijkheid van de vestiging in een van deze steden terdege rekening worden gehouden met de individuele omstandigheden van de verzoeker, met name met betrekking tot het behoren tot een clan, geslacht, leeftijd, het bestaan van een ondersteunend of clannetwerk enz.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Uitsluiting

Laatst bijgewerkt: juni 2022

Gezien de ernstige gevolgen die uitsluiting voor de betrokkene kan hebben, moeten de uitsluitingsgronden restrictief worden geïnterpreteerd en met de nodige omzichtigheid worden toegepast.

De voorbeelden in dit hoofdstuk zijn niet-uitputtend en niet-afdoende. Ieder geval moet op zijn eigen merites worden beoordeeld.

Toepassing van de uitsluitingsgronden is verplicht waar er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de verzoeker zich schuldig gemaakt heeft aan een of meer relevante daden.

Uitsluiting moet in de volgende gevallen worden toegepast:

Uitsluitingsgronden			
Vluchtelingenstatus	•	een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid	Subsidiäre bescherming
	•	een ernstig, niet-politiek misdrijf, begaan buiten het land van toevlucht en voordat hij of zij als vluchteling is toegelaten	
	•	handelingen die in strijd zijn met de beginselen en doelstellingen van de Verenigde Naties	
	•		
	•	een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid	
	•	een ernstig misdrijf	
	•	handelingen die in strijd zijn met de beginselen en doelstellingen van de Verenigde Naties	
	•	een gevaar voor de gemeenschap of de veiligheid van de lidstaat waar de verzoeker zich bevindt	

- andere misdrijven (onder bepaalde omstandigheden)

Er zij op gewezen dat de beslissingsautoriteit de bewijslast heeft om de elementen van de respectieve uitsluitingsgronden en de individuele verantwoordelijkheid van de verzoeker vast te stellen, terwijl de verzoeker verplicht blijft om mee te werken aan het vaststellen van alle feiten en omstandigheden die relevant zijn voor zijn of haar verzoek.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

In de context van Somalië kan het voor tal van omstandigheden en verschillende profielen noodzakelijk zijn de mogelijke toepasselijkheid van uitsluitingsgronden te onderzoeken. In de erkenningsrichtlijn is geen tijdslimiet voor de toepassing van uitsluitingsgronden vastgelegd. Verzoekers kunnen worden uitgesloten in verband met gebeurtenissen die zich in het recente en minder recente verleden hebben voorgedaan (bijvoorbeeld handelingen van de Unie van Islamitische Rechtbanken, handelingen tijdens de burgeroorlog in de periode 1988-1991).

COI geeft aan dat misdrijven waarvoor uitsluiting geldt door vele actoren gepleegd zijn, zowel in verband met de gewapende conflicten als in het kader van algemene criminaliteit en schendingen van mensenrechten.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

In de volgende paragrafen worden richtsnoeren gegeven voor de mogelijke toepasselijkheid van de uitsluitingsgronden in de context van Somalië.

Misdrijf tegen de vrede, oorlogsmisdrijf of misdrijf tegen de menselijkheid

De grond “misdrijf tegen de vrede” is waarschijnlijk niet relevant in het geval van verzoekers uit Somalië.

Schendingen van het internationaal humanitair recht door verschillende partijen in de huidige en vorige conflicten in Somalië kunnen neerkomen op oorlogsmisdrijven, zoals opzettelijke en systematische aanvallen op ziekenhuizen, opzettelijke willekeurige aanvallen op burgers enz.

Relevante situaties zijn onder meer de burgeroorlog (1988-1991) en het niet-internationale gewapende conflict tussen de Somalische regering en Al-Shabaab. Bovendien komt de gevechten tussen ISS en Al-Shabaab neer op een niet-internationaal gewapend conflict.

Gemelde misdrijven zoals moord, foltering en verkrachting door de verschillende actoren kunnen als misdrijven tegen de menselijkheid worden aangemerkt wanneer zij worden gepleegd als onderdeel van een wijdverbreide en systematische aanval op de burgerbevolking.

Sommige handelingen in de huidige en vorige conflicten, zoals buitengerechtelijke executies, foltering en gedwongen verdwijning, kunnen neerkomen op zowel oorlogsmisdrijven als misdrijven tegen de menselijkheid.

Met name (voormalige) leden van het Somalische nationale leger, de Somalische politie en de nationale inlichtingen- en veiligheidsdienst, alsmede de veiligheidstroepen van de deelstaten en gewapende groeperingen die de regering bestrijden, met name Al-Shabaab en ISS, kunnen betrokken raken/zijn geweest bij handelingen die als oorlogsmisdrijven en/of misdrijven tegen de menselijkheid kunnen worden aangemerkt.

Misdrijven gepleegd in de context van botsingen tussen clanmilities, met name in de burgeroorlog in het verleden, kunnen ook aanleiding geven tot overwegingen op grond van [artikel 12, lid 2, punt a\), ER/artikel 17, lid 1, punt a\), ER](#).

Ernstig (niet-politiek) misdrijf

In de context van Somalië maken de criminaliteit en de ondergang van de ordehandhaving in sommige delen van het land de grond van een 'ernstig (niet-politiek) misdrijf' vooral relevant. Naast geweld en moord in verband met familie- en clangeschillen kunnen mensenhandel, afpersing/illegale belastingen, piraterij enz. genoemd worden als voorbeelden van bijzonder relevante ernstige misdrijven.

Geweld tegen vrouwen en kinderen (bijvoorbeeld in de vorm van huiselijk geweld of in de context van gedwongen en kindhuwelijken) kan in aanleg neerkomen op een ernstig (niet-politiek) misdrijf.

Het uitvoeren van VGV is een ernstig (niet-politiek) misdrijf. Alle relevante omstandigheden van het geval, met inbegrip van die welke verband houden met de individuele verantwoordelijkheid, moeten zorgvuldig worden onderzocht.

In sommige gevallen kunnen de misdrijven in kwestie verband houden met een gewapend conflict of worden gepleegd als onderdeel van een systematische of wijdverbreide aanval op een burgerbevolking (bv. ontvoering van rekruten, belastingheffing om de activiteiten van niet-statelijke gewapende groeperingen te financieren), in welk geval zij in plaats daarvan moeten worden getoetst aan [artikel 12, lid 2, punt a\)/artikel 17, lid 1, punt a\), ER](#).

Handelingen die in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties

(Voormalig) lidmaatschap van gewapende groeperingen zoals Al-Shabaab en ISS kan aanleiding geven tot relevante overwegingen en een onderzoek vereisen van de activiteiten van de verzoeker overeenkomstig [artikel 12, lid 2, punt c\) ER/artikel 17, lid 1, punt c\), ER](#), naast de overwegingen in [artikel 12, lid 2, punt b\)/artikel 17, lid 1, punt b\), ER](#).

De toepassing van uitsluiting moet gebaseerd zijn op een individuele beoordeling van de specifieke feiten in het kader van de activiteiten van de verzoeker binnen die organisatie. De positie van de verzoeker binnen de organisatie zou een relevante overweging vormen en een hoge positie zou een (weerlegbaar) vermoeden van individuele aansprakelijkheid kunnen rechtvaardigen. Niettemin moeten alle relevante omstandigheden worden onderzocht voordat een besluit tot uitsluiting kan worden genomen.

Wanneer uit de beschikbare informatie blijkt dat er mogelijk sprake is van betrokkenheid bij misdrijven tegen de vrede, oorlogsmisdrijven of misdrijven tegen de menselijkheid, moet de beoordeling worden verricht in het licht van de uitsluitingsgronden van [artikel 12, lid 2, punt a\)/artikel 17, lid 1, punt a\), ER](#).

Gevaar voor de gemeenschap of de veiligheid van de lidstaat

Bij het onderzoek naar de toepassing van internationale bescherming is de uitsluitingsgrond als bedoeld in [artikel 17, lid 1, punt d\), ER](#) alleen van toepassing op personen die anderszins in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming.

In tegenstelling tot de andere uitsluitingsgronden is de toepassing van deze bepaling gebaseerd op een toekomstgerichte risico-inschatting. Niettemin wordt bij het onderzoek rekening gehouden met de vroegere en/of huidige activiteiten van de verzoeker, zoals banden met bepaalde groepen die worden beschouwd als een gevaar voor de veiligheid van de lidstaten of criminele activiteiten van de verzoeker.

Lees meer in de gemeenschappelijke analyse.

Afkortingen

AFRICOM	Amerikaans militair commando in Afrika
AMISOM	Missie van de Afrikaanse Unie in Somalië
ASWJ	Ahlu Sunna Wal-Jama'ah
CEAS	Gemeenschappelijk Europees asielstelsel
COI	informatie over landen van herkomst
ER (erkenningrichtlijn)	Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming
EU	Europese Unie
EUAA	Asielagentschap van de Europese Unie
FGS	federale regering van Somalië
FMS	federale deelstaten
HvJ-EU	Hof van Justitie van de Europese Unie
IDP('s)	Intern ontheemde(n)
IED	improvised explosive device (geïmproviseerd explosief)
IPA	binnenlands vluchtalternatief
ISS	Islamitische Staat in Somalië
LHBTIQ-personen	Personen: ■ die zich aangetrokken voelen tot personen van hun eigen geslacht (lesbisch, homoseksueel) of welk geslacht dan ook (biseksueel); ■ van wie de genderidentiteit en/of genderexpressie niet overeenkomen/overeenkomt met het geslacht dat hun bij de geboorte werd toegewezen (transgender, non-binair); ■ die geboren zijn met geslachtskenmerken die niet onder de typische definitie van mannelijk of vrouwelijk vallen (interseksueel); en ■ van wie de identiteit niet past in een binaire classificatie van seksualiteit en/of gender (queer)

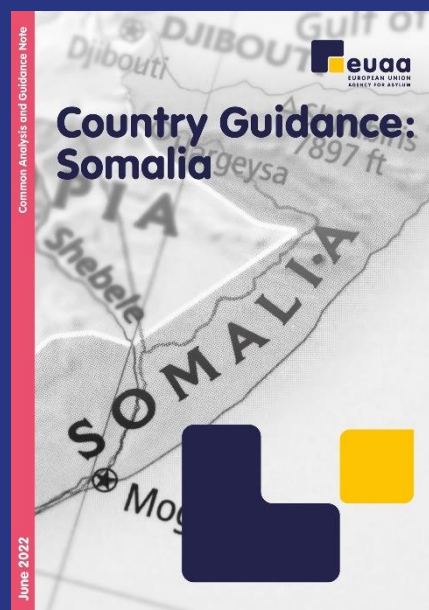

NGO	Niet-gouvernementele organisatie
NIS	nationale inlichtingendienst
NISA	nationale inlichtingen- en veiligheidsdienst
PMPF	maritieme politie van Puntland
PSF	beveiligingsmacht van Puntland
SNA	Somalische nationale leger
SPF	Somalische politie
UNHCR	Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen
UNSG	Secretaris-generaal van de Verenigde Naties
VGV	vrouwelijke genitale verminking/besnijdenis
VN	Verenigde Naties
VS	Verenigde Staten van Amerika

De uitgebreide gemeenschappelijke analyse, die de basis vormt voor dit landenrichtsnoer, is in het Engels beschikbaar als e-boek en in pdf-formaat.

U kunt deze vinden op

<https://eucaa.europa.eu/country-guidance-somalia-2022>

